

EBA/GL/2025/01

2025-01-08

Aplinkos, socialinės ir valdymo (ASV) rizikos valdymo gairės

1. Prievolė laikytis gairių ir teikti informaciją

Šių gairių statusas

1. Šiame dokumente pateiktos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010¹ 16 straipsnį parengtos gairės. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma konkrečioje srityje. Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės yra visų pirma skiriamos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ne vėliau kaip 03.06.2025 privalo EBI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateikia jokie pranešimo, EBI laiko, kad kompetentingos institucijos gairių nesilaiko. Pranešimus reikia siųsti užpildžius EBI svetainėje pateiktą formą su nuoroda „EBA/GL/2025/01“. Pranešimus turi teikti asmenys, turintys reikiamus įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

Dalykas ir taikymo sritis

5. Šiose gairėse nurodytos patikimos valdymo priemonės, kurias įstaigos turi nustatyti pagal Direktyvos 2013/36/ES² 87a straipsnio 1 dalį ir 74 straipsnį ir kurios apima:
 - (a) aplinkos, socialinės ir valdymo (ASV) rizikos nustatymo, vertinimo, valdymo ir stebėsenos minimaliuosius standartus ir pamatines metodikas, kaip nustatyta šios direktyvos 87a straipsnio 5 dalies a punkte;
 - (b) ASV rizikos poveikio įstaigų rizikos profiliui ir mokumui trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais įvertinimo kokybinius ir kiekybinius kriterijus, kaip nustatyta šios direktyvos 87a straipsnio 5 dalies c punkte;
 - (c) planų, kurie turi būti parengti pagal šios direktyvos 76 straipsnio 2 dalį, turinį, į kurį įtraukiami konkretūs terminai ir tarpiniai kiekybiškai įvertinami tikslai bei etapai, siekiant stebėti ir šalinti finansinę riziką, kylančią dėl ASV veiksmų, įskaitant riziką, kylančią dėl korekcijos proceso ir pertvarkos tendencijų, kiek tai susiję su atitinkamais Sąjungos ir valstybių narių reguliavimo tikslais ir teisės aktais, susijusiais su ASV veiksniais, visų pirma su tikslu iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2021/1119, taip pat, kai aktualu tarptautinę veiklą vykdančioms įstaigoms, su trečiųjų valstybių teisiniais ir reguliavimo tikslais, kaip nustatyta šios direktyvos 87a straipsnio 5 dalies b punkte.
6. Šiose gairėse aptariami įstaigų ASV rizikos valdymo procesai, kurie yra platesnės rizikos valdymo sistemos dalis. Jos taikomos įgyvendinant patikimas ASV rizikos nustatymo, vertinimo, valdymo ir stebėsenos trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais strategijas, politiką, procesus ir sistemas, kurias įstaigos, kurioms taikoma Direktyva 2013/36/ES, turi taikyti įgyvendindamos savo patikimas valdymo priemones, įskaitant rizikos valdymo sistemą, kurios reikalaujama pagal Direktyvos 2013/36/ES 74 straipsnio 1 dalį. Šiomis gairėmis taip pat papildomos ir patikslinamos EBI vidaus valdymo gairės³ ir EBI gairės dėl paskolų išdavimo ir stebėsenos⁴, susijusios su ASV rizikos valdymu.
7. Kompetentingos institucijos ir įstaigos turėtų taikyti šias gaires laikydamosi Direktyvos 2013/36/ES 109 straipsnyje nustatyto taikymo lygio.

² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

³ EBI vidaus valdymo gairės pagal Direktyvą 2013/36/ES (EBA/GL/2021/05).

⁴ EBI gairės dėl paskolų išdavimo ir stebėsenos (EBA/GL/2020/06).

Kam skirtos gairės?

8. Šios gairės skirtos kompetentingoms institucijoms, apibrėžtoms Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalies i punkte, ir finansų įstaigoms, apibrėžtoms Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 1 dalyje, kurios taip pat yra įstaigos, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 3 punktą⁵.

Sąvokų apibrėžtys

9. Jei nenurodyta kitaip, Direktyvoje 2013/36/ES ir Reglamente (ES) Nr. 575/2013 vartojami ir apibrėžti terminai šiose gairėse turi tokią pat reikšmę.

3. Įgyvendinimas

Taikymo pradžios data

10. Šios gairės taikomos įstaigoms, išskyrus mažas ir nesudėtingas įstaigas, nuo 2026 m. sausio 11 d. Šios gairės taikomos mažoms ir nesudėtingoms įstaigoms ne vėliau kaip nuo 2027 m. sausio 11 d.

⁵ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

4. Pamatinė ASV rizikos nustatymo ir vertinimo metodika

4.

4.1 Reikšmingumo vertinimas

11. Pagal įstaigų ASV rizikos nustatymo ir vertinimo pamatinę metodiką, kuri turi būti įtraukta į jų strategijas ir vidaus procedūras, įstaigos turėtų numatyti, kad būtų reguliariai atliekamas ASV rizikos reikšmingumo vertinimas. Šis vertinimas turi būti atliekamas bent kartą per metus, o mažų ir nesudėtingų įstaigų atveju – kas dvejus metus. Tačiau įstaigos, įskaitant mažas ir nesudėtingas įstaigas, turėtų dažniau atnaujinti savo vertinimą, jei iš esmės pasikeičia jų verslo aplinka, susijusi su ASV veiksniais, pavyzdžiui, nustatoma reikšminga nauja viešoji politika arba pasikeičia įstaigos verslo modelis, portfeliai ar operacijos.
12. ASV rizikos reikšmingumo vertinimas turi būti atliekamas kaip konkrečiai įstaigai skirtas vertinimas, kuris suteikia įstaigai galimybę susidaryti nuomonę apie ASV rizikos finansinį reikšmingumą jos verslo modeliui ir rizikos profiliui, paremtą ASV veiksmų ir perdavimo kanalų priskyrimu prie tradicinių finansinės rizikos kategorijų. ASV rizikos reikšmingumo vertinimas turi būti suderintas su kitais įstaigos atliktais reikšmingumo vertinimais, ypač tais, kurie atliekami siekiant atskleisti reikšmingą tvarumo riziką pagal Direktyvą 2013/34/ES⁶ ir Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/2772⁷, kai taikoma, ir turi būti integruotas į vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo proceso (ICAAP) reikšmingumo vertinimą.
13. Atliekant ASV rizikos reikšmingumo vertinimą turėtų būti taikomas rizika pagrįstas metodas, kuriuo atsižvelgiama į ASV rizikos pasireiškimo tikimybę ir galimą finansinio poveikio dydį trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu bei ne mažiau kaip 10 metų ilguoju laikotarpiu.
14. Siekdamas visapusiškai įvertinti ASV rizikos reikšmingumą, įstaigos turėtų užtikrinti, kad jų reikšmingumo vertinimo apimtis pakankamai atspindėtų jų veiklos, portfelių, paslaugų ir produktų pobūdį, dydį ir sudėtingumą. Įstaigos turėtų apsvarstyti ASV rizikos poveikį visų tradicinių kategorijų finansinei rizikai, su kuria jos susiduria, įskaitant kredito, rinkos, likvidumo, operacinę (įskaitant teisinius ginčus), reputacijos, verslo modelio ir koncentracijos riziką. Nustatant reikšmingą ASV riziką reikėtų atsižvelgti ir į jos poveikį finansinės rizikos kategorijoms, ir į su rizika susijusių pozicijų, pajamų ir pelno sumas ir (arba) dalis.

⁶ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

⁷ 2023 m. liepos 31 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/2772, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES papildoma tvarumo atskaitomybės standartais (OL L, 2023/2772, 2023 12 22).

15. Kalbant apie aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimą, įstaigos turėtų naudoti tiek kokybinę, tiek kiekybinę informaciją. Įstaigos turėtų atsižvelgti į pakankamai didelę aplinkos veiksnių apimtį, apimančią bent jau su klimatu susijusius veiksnius, ekosistemų degradaciją ir biologinės įvairovės nykimą. Įstaigos turėtų įvertinti tiek pertvarkos, tiek fizinius rizikos veiksnius, atsižvelgdamos bent į šiuos aspektus:

a) pertvarkos rizikos atveju:

- i. pagrindinius ekonomikos sektorius, kuriuose remiamas finansuojamas turtas arba kuriuose įstaigos sandorio šalis vykdo savo pagrindinę veiklą;
- ii. vykstančius ir galimus būsimus reikšmingus viešosios politikos, technologijų ir rinkos prioritetų pokyčius (pvz., nauji aplinkosaugos teisės aktai ar mokesčių lengvatos, novatoriškų mažo anglies dioksido kiekio technologijų plėtra, vartotojų ar investuotojų paklausos pokyčiai);
- iii. atsižvelgiant į su klimatu susijusią riziką:
 1. pozicijas sektorių, kurie labai prisideda prie klimato kaitos, atžvilgiu, kaip nurodyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 6 konstatuojamojoje dalyje, t. y. Reglamento (EB) Nr. 1893/2006⁸ I priedo A–H ir L skirsniuose išvardytų sektorių atžvilgiu, ypatingą dėmesį skiriant pozicijoms iškastinio kuro sektoriaus subjektų atžvilgiu;
 2. portfelių suderinimo arba nesuderinamumo su atitinkamais jurisdikcijos, kurioje jie veikia, reguliavimo tikslais lygį (mažų ir nesudėtingų įstaigų ir kitų nedidelių įstaigų atveju – bent jau remiantis aukšto lygio kokybinio vertinimu);

b) fizinės rizikos atveju:

- i. geografines vietas, kuriose yra pagrindinis sandorio šalių turtas (pvz., gamybos vietos) ir, ypač nekilnojamojo turto pozicijų atveju, fizinė užtikrinimo priemonė;
- ii. pažeidžiamumo lygį atsižvelgiant į pavojus aplinkai (pvz., su temperatūra, vėju, vandeniu, kietąja mase susijusius pavojus), susijusius su įvairiais klimato scenarijais ir pertvarkos trajektorijomis, arba, mažų ir nesudėtingų įstaigų ir kitų nedidelių įstaigų atveju, susijusį su bent vienu neigiamu scenarijumi.

⁸ 2020 m. liepos 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2020/1818, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 papildomas ES prisitaikymo prie klimato kaitos lyginamųjų indeksų ir ES su Paryžiaus susitarimu suderintų lyginamųjų indeksų minimaliaisiais standartais (OL L 406, 2020 12 3, p. 17) (toliau – Klimato kaitos lyginamųjų standartų reglamentas) 6 konstatuojamoji dalis: Reglamento (EB) Nr. 1893/2006 I priedo A–H ir L skirsniuose išvardyti sektoriai.

16. Įstaigos turėtų pagrįsti ir dokumentuoti savo ICAAP metu atliktą ASV rizikos reikšmingumo vertinimą, įskaitant naudotą metodiką ir ribines vertes, nagrinėtus duomenis ir veiksnius, taip pat pasiektus pagrindinius rezultatus ir išvadas, įskaitant išvadas dėl nereikšmingumo.
17. Įstaigos turėtų atitinkamai pagal 4.2, 5 ir 6 skirsnius parengti ir įgyvendinti vertinimo metodus, rizikos valdymo priemones ir pertvarkos planavimo procesus, kurie būtų proporcingi reikšmingumo vertinimo rezultatams ir jais pagrįsti. Šiuo tikslu įstaigos turėtų taikyti išsamesnes ir sudėtingas priemones dėl ASV rizikos, kuri laikoma reikšminga. Savo ruožtu įstaigų naudojamos ASV rizikos vertinimo metodikos ir ASV rizikos stebėsenos rodikliai turėtų padėti reguliariai atnaujinti reikšmingumo vertinimą ir jis turėtų būti atliekamas remiantis šiais rodikliais. Mažesnės įstaigos, kurių veikla ne tokia sudėtinga, gali taikyti ne tokias išsamias ir sudėtingas priemones, kurios vis dėlto turėtų atitikti jų ASV rizikos reikšmingumo vertinimo rezultatus.

4.2 ASV rizikos nustatymas ir vertinimas

4.2.1. Bendrieji principai

18. Pagal minimaliuosius ASV rizikos nustatymo ir vertinimo standartus įstaigų vidaus procedūros turėtų apimti ASV rizikos veiksnių vertinimo priemones ir metodikas, taip pat šių veiksnių priskyrimo prie įvairių prudencinės rizikos kategorijų ir finansinės rizikos parametų, darančių poveikį įstaigos pozicijoms, įskaitant perspektyvinį požiūrį, kanalus.
19. Siekdamas užtikrinti tinkamą ASV rizikos nustatymą ir valdymą, įstaigos turėtų atsižvelgti į galimą šios rizikos poveikį trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiams. Įstaigų naudojamų duomenų vienetų, kiekybinio vertinimo priemonių, metodų ir rodiklių išsamumo ir tikslumo lygis turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į jų reikšmingumo vertinimą, jų dydį ir sudėtingumą ir paprastai turėtų būti aukštesnis trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiams. Ilgieji laikotarpiai turėtų būti vertinami bent jau iš kokybinės perspektyvos ir padėti atlikti strateginius vertinimus bei priimti sprendimus.
20. Kalbant apie aplinkos riziką, vidaus procedūros ir metodikos turėtų leisti įstaigoms:
 - a. kiekybiškai įvertinti su klimatu susijusią riziką, pavyzdžiui, įvertinant su klimatu susijusių veiksnių pasireiškimo tikimybes ir finansinio poveikio mastą;
 - b. tinkamai suprasti finansinę riziką, kuri gali kilti dėl kitų rūšių aplinkos rizikos, pavyzdžiui, dėl gamtos alinimo, įskaitant biologinės įvairovės nykimą ir ekosisteminių paslaugų praradimą, arba dėl veiklos neatitikimo veiksams, kuriais siekiama apsaugoti, atkurti gamtą ir (arba) sumažinti neigiamą poveikį gamtai;
 - c. nustatyti pagrindinius rizikos rodiklius (PRR), apimančius bent trumpąjį ir vidutinės trukmės laikotarpius, ir pozicijų bei portfelių apimtį, nustatytą atsižvelgiant į reikšmingumo vertinimo rezultatus.

21. Kalbant apie socialinę ir valdymo riziką, tais atvejais, kai iš pradžių trūksta kiekybinės informacijos, įstaigų vidaus procedūrose turėtų būti numatyti metodai, kurie pradedami taikyti kokybiniu požiūriu vertinant galimą šios rizikos poveikį įstaigos veiklai ir finansinei rizikai, su kuria ji susiduria, ir turėtų būti palaipsniui plėtojamos pažangesnės kokybinės ir kiekybinės priemonės. Įstaigos turėtų palaipsniui tobulinti savo metodus atsižvelgdamos į reguliavimo, mokslinę, duomenų prieinamumo ir metodinę pažangą.
22. Kalbant apie įvairių kategorijų, atitinkamai aplinkos, socialinės ir valdymo rizikos tarpusavio ryšius, įstaigų vidaus procedūromis turėtų būti užtikrinta, kad kiekviena rizikos kategorija būtų pirmiausia įvertinta atsižvelgiant į jos ypatumus, prieš svarstant galimus tarpusavio ir priklausomybės ryšius vertinant šią riziką.

4.2.2. Duomenų tvarkymo procesai

23. Įstaigų vidaus procedūrose turėtų būti numatytas patikimo informacijos valdymo sistemų diegimas siekiant nustatyti, rinkti, sisteminti ir analizuoti duomenis, būtinus ASV rizikos vertinimui, valdymui ir stebėsenai. Tokios sistemos turėtų būti įdiegtos visoje įstaigoje kaip bendro duomenų valdymo ir IT infrastruktūros dalis. Įstaigos turėtų reguliariai peržiūrėti savo praktiką, kad užtikrintų, jog ji atitinka visuomenės (pvz., dėl reguliavimo iniciatyvų padidėjęs duomenų prieinamumas) ir rinkos pokyčius, taip pat turėtų būti nustačiusios duomenų kokybės vertinimo ir gerinimo priemones.
24. Įstaigų vidaus procedūromis turėtų būti užtikrinta, kad įstaigos rinktų ir naudotų informaciją, reikalingą dabartinei ir perspektyvinei ASV rizikai, su kuria jos gali susidurti per savo sandorio šalis, vertinti, valdyti ir stebėti, siekdamos tinkamai išsamiai rinkti klientų ir turto lygmens duomenis.
25. Įstaigų vidaus procedūros turėtų būti grindžiamos tiek vidaus, tiek išorės turimais ASV duomenimis, be kita ko, reguliariai peržiūrint ir naudojant jų sandorio šalių atskleistą tvarumo informaciją, visų pirma pagal Europos tvarumo atskaitomybės standartus, parengtus pagal Direktyvą 2013/34/ES, arba savanorišką atskaitomybės standartą, skirtą į biržos prekybos sąrašus neįtrauktoms mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), kaip nurodyta komunikate COM (2023) 535 dėl pagalbos MVĮ priemonių rinkinio⁹.
26. Įstaigos turėtų įvertinti, kokie kiti duomenų šaltiniai veiksmingai padėtų vertinti, valdyti ir stebėti ASV riziką, pavyzdžiui, informacija, gauta bendradarbiaujant su klientais ir sandorio šalimis pagal naujus ir esamus verslo santykius, arba trečiųjų šalių duomenys. Kai įstaigos naudojami trečiųjų šalių paslaugų teikėjų paslaugomis, kad gautų prieigą prie ASV duomenų, įstaigos turėtų užtikrinti, kad jos pakankamai išmanytų duomenų teikėjų naudojamus šaltinius, duomenis ir metodikas, įskaitant galimus jų apribojimus.

⁹ COM (2023) 535 – Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Pagalbos MVĮ priemonių rinkinys“.

27. Jeigu duomenų kokybės ar prieinamumo iš pradžių nepakanka rizikos valdymo poreikiams patenkinti, įstaigos turėtų įvertinti šiuos trūkumus ir galimą jų poveikį. Įstaigos turėtų imtis taisomųjų veiksmų ir juos įforminti, įskaitant įverčių arba pakaitinių kintamųjų naudojimą, pavyzdžiui, remiantis sektoriaus ir (arba) regiono lygmens charakteristikomis, ir, jei įmanoma, atlikti koregavimus, kad būtų atsižvelgta į sandorio šaliai būdingus aspektus. Laikui bėgant, gerėjant ASV duomenų prieinamumui ir kokybei, įstaigos turėtų siekti mažiau naudoti įverčius ir pakaitinius kintamuosius.
28. Didžiųjų įmonių sandorio šalių, apibrėžtų Direktyvos 2013/34/ES 3 straipsnio 4 dalyje, atveju įstaigos turėtų apsvarstyti galimybę pririnkti arba gauti šiuos duomenų vienetus:
- a. aplinkos rizikos atveju:
 - i. duomenis apie geografinę pagrindinio turto (pvz., gamybos vietų) vietą ir aplinkos pavojų (pvz., su temperatūra, vėju, vandeniu, kietąją masę susijusių pavojų) poveikį tokio išsamumo lygiu, kokio reikia tinkamai fizinės rizikos analizei atlikti, ir galimybę apsidrausti;
 - ii. duomenis apie esamą ir, jei įmanoma, tikslinį 1, 2 ir 3 taikymo srities šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį absoliučiaja verte ir, kai aktualu, intensyvumo verte;
 - iii. duomenis apie priklausomybę nuo iškastinio kuro, vertinant pagal ekonominių veiksmų sąnaudas arba pajamų bazę;
 - iv. duomenis apie energijos ir vandens poreikį ir (arba) suvartojimą pagal ekonominių veiksmų sąnaudas arba pajamų bazę;
 - v. duomenis apie nekilnojamojo turto pozicijų energijos vartojimo efektyvumo lygį ir kitos sandorio šalies skolos tvarkymo pajėgumą;
 - vi. duomenis apie esamą ir numatomą aplinkos rizikos ir galimybių finansinį poveikį kitos sandorio šalies finansinei padėčiai, finansiniams rezultatams ir pinigų srautams;
 - vii. su pertvarka susijusius strateginius planus, įskaitant pertvarkos planą siekiant sušvelninti klimato kaitą, atskleistus pagal Direktyvos (ES) 2022/2464 19a arba 29a straipsnį, kai tokių planų yra;
 - b. socialinės ir valdymo rizikos atveju:
 - i. duomenis apie suderinimą su EBPO gairėmis daugiašalėms įmonėms, JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais ir Tarptautinės darbo organizacijos deklaracija dėl pagrindinių principų ir teisių darbe;
 - ii. duomenis apie neigiamą reikšmingą poveikį savo darbuotojams, vertės grandinės darbuotojams, paveiktoms bendruomenėms ir vartotojams ir (arba) galutiniams

naudotojams, įskaitant informaciją apie išsamaus patikrinimo veiksmus ar procesus, kuriais siekiama išvengti tokio poveikio ir jį ištaisyti.

29. Kitų nei didelės įmonės sandorio šalių pozicijų atveju įstaigos turėtų:

- a. nustatyti ASV rizikos nustatymui, vertinimui ir valdymui reikalingus duomenų vienetus, atsižvelgiant į 28 dalyje pateiktą sąrašą, kuriuo grindžiamas tas vertinimas;
- b. kai to reikia duomenų trūkumui pašalinti, naudotis ekspertiniu vertinimu, kokybiniais duomenimis, portfelio lygmens vertinimais ir pakaitiniais kintamaisiais pagal 27 dalį.

4.2.3. Pagrindinės pamatinių ASV rizikos nustatymo ir vertinimo metodikų ypatybės

30. Įstaigos vidaus procedūrose turėtų būti numatytas rizikos vertinimo metodikų, įskaitant pozicija, sektoriais, portfeliu ir scenarijais pagrįstas metodikas, derinys, kaip nustatyta 31–42 dalyse. Metodikų derinys turėtų būti toks, kad įstaigos galėtų išsamiai įvertinti ASV riziką visais atitinkamais laikotarpiais. Visų pirma, įstaigos turėtų bent taikyti pozicija pagrįstus metodus, kad susidarytų trumpalaikį vaizdą apie tai, kokį poveikį ASV rizika daro jų sandorio šalių rizikos profiliui ir pelningumui, taikyti sektoriais, portfeliu ir scenarijais pagrįstus metodus, kad paremtų vidutinės trukmės planavimo procesą ir nustatytų rizikos ribas bei įstaigos norimą prisiimti riziką siekiant strateginių tikslų, ir taikydamos scenarijais pagrįstus metodus įvertinti įstaigos jautrumą ASV rizikai įvairiais laikotarpiais, įskaitant ilguosius laikotarpius.

a. Pozicija pagrįsti metodai

31. Pagal pozicijas, vadovaudamosi EBI gairių dėl paskolų išdavimo ir stebėsenos 126 ir 146 dalių nuostatomis, įstaigos turėtų turėti vidaus procedūras, skirtas vertinti savo sandorio šalių veiklos ir pagrindinio turto poveikį ASV veiksniams, ypač aplinkos veiksniams ir klimato kaitos poveikiui, ir poveikio mažinimo veiksnių tinkamumą. Šiuo tikslu įstaigos turėtų užtikrinti, kad ASV veiksniai, ypač aplinkos veiksniai, būtų tinkamai atspindėti jų vidaus rizikos klasifikavimo procedūrose, į juos būtų atsižvelgiama atliekant bendrą skolininko įsipareigojimų neįvykdymo rizikos vertinimą ir, jei tai pagrįsta jų reikšmingumu, jie būtų įtraukti į rizikos rodiklius, vidaus kredito vertinimo ar reitingavimo modelius, taip pat į užtikrinimo priemonių vertinimą.

32. Kalbant apie aplinkos rizikos vertinimą pozicijos lygmeniu, įstaigų vidaus procedūrose turėtų būti nurodyti rizikos veiksniai ir kriterijai, aprėpiantys ir fizinės rizikos, ir pertvarkos rizikos veiksnius. Didelių įstaigų atveju, jei taikoma, tai apima bent šiuos dalykus:

- a) pažeidžiamumo dėl pavojų aplinkai laipsnį, atsižvelgiant į sandorio šalių ir garantų pagrindinio turto geografinę vietą arba į fizinę užtikrinimo priemonę, kuria užtikrinamos pozicijos, atsižvelgiant tiek į balansines, tiek į nebalansines pozicijas;

- b) pažeidžiamumo dėl pertvarkos rizikos lygį, atsižvelgiant į atitinkamus technologinius pokyčius, taikytinų ar būsimų aplinkos apsaugos taisyklių poveikį sandorio šalies veiklos sektoriui, dabartinį ir, jei reikia, tikslinį sandorio šalies išmetamą ŠESD kiekį absoliučiaja ir, kai aktualu, intensyvumo verte, kintančių rinkos prioritetų poveikį ir energijos vartojimo efektyvumo lygį gyvenamosios ar komercinės paskirties nekilnojamojo turto pozicijų atveju, taip pat sandorio šalių skolos tvarkymo pajėgumą;
 - c) sandorio šalies verslo modelio ir (arba) tiekimo grandinės poveikį kritiniams trikdžiams dėl aplinkos veiksnių, pvz., biologinės įvairovės nykimo, vandens stygiaus arba taršos poveikio;
 - d) kitos sandorio šalies reputacijos ir teisminių ginčų riziką, atsižvelgiant į baigtas, nagrinėjamas ar būsimas teismines bylas, susijusias su aplinkos klausimais;
 - e) pozicijos arba turto (numatomo) terminą arba terminų struktūrą;
 - f) rizikos mažinimo veiksnius, kaip antai privataus ar valstybinio draudimo apsaugą, pavyzdžiui, remiantis taikomomis nacionalinėmis katastrofų schemomis ar panašiomis sistemomis, ir sandorio šalies gebėjimą užtikrinti atsparumą pertvarkos ir fizinei rizikai, be kita ko, taikant perspektyvinį pertvarkos planavimą.
33. Jeigu dar nėra duomenų, reikalingų tam tikriems kriterijams įvertinti, pavyzdžiui, mažesnių įmonių sandorio šalių atveju, įstaigos turėtų vadovautis 26, 27 ir 29 dalyse nurodytais etapais.
34. Kalbant apie socialinės ir valdymo rizikos vertinimą pozicijų lygmeniu, įstaigos turėtų įgyvendinti išsamaus patikrinimo procesus, kad įvertintų dėl socialinių ir valdymo veiksnių atsirandantį finansinį poveikį ir sandorio šalių verslo modelio pažeidžiamumą, atsižvelgdamos į tai, kaip įmonės sandorio šalys laikosi socialinių ir valdymo standartų, kaip nurodyta 28 dalies b punkto i papunktyje, sandorio šalies teisminių ginčų riziką, kylančią dėl socialinių ar valdymo klausimų, taip pat taikomus teisės aktus jurisdikcijoje, kurioje veikia sandorio šalis.
- b. Sektoriais, portfelium pagrįsti ir portfelio suderinimo metodai**
35. Įstaigų vidaus procedūrose turėtų būti numatytos sektoriais ir portfelium pagrįstos metodikos, visų pirma spalvų intensyvumo žemėlapiai, kuriuose pavienių ekonomikos sektorių (jų dalių) ASV rizika išryškinama diagramoje arba skalės sistemoje, kaip nurodyta EBI gairių dėl paskolų išdavimo ir stebėsenos 127 ir 149 dalyse. Įstaigų metodikomis turėtų būti sudarytos sąlygos suskirstyti portfelius pagal ASV rizikos veiksnius ir nustatyti bet kokią koncentraciją pagal vieną ar daugiau ASV rizikos rūšių.
36. Kalbant apie su klimatu nesusijusius ASV veiksnius, didelės įstaigos turėtų parengti:
- a) metodus, skirtus nustatyti sektorius, kurie labai priklauso nuo ekosisteminių paslaugų arba daro joms didelį poveikį, ir priemones, skirtas įvertinti gamtos alinimo finansinį

poveikį, bei veiksmus, kuriais siekiama apsaugoti, atkurti gamtą ir (arba) sumažinti neigiamą poveikį gamtai;

- b) metodus, kaip įvertinti teigiamą ar neigiamą jų portfelių poveikį JT darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimui ir įvertinti galimą susijusią finansinę riziką.

37. Kalbant apie su klimatu susijusią riziką, įstaigų vidaus procedūrose turėtų būti numatyta naudoti bent vieną portfelio suderinimo metodiką, siekiant pagal sektorius įvertinti, kiek įstaigos portfeliai atitinka su klimato kaita susijusias trajektorijas ir (arba) lyginamuosius scenarijus. Įstaigos taip pat turėtų apvarstyti galimybę įvertinti suderinamumą sandorio šalies lygmeniu, pavyzdžiui, palyginti konkrečios sandorio šalies išmetamų ŠESD intensyvumą su taikomu sektoriaus lyginamuoju standartu.
38. Atsižvelgdamos į 37 dalį, įstaigos turėtų naudoti scenarijus, kurie yra mokliškai pagrįsti, susiję su ekonominės veiklos sektoriais ir jų pozicijų geografine vieta, atnaujinti ir parengti nacionalinių, ES arba tarptautinių organizacijų, pavyzdžiui, nacionalinių aplinkos agentūrų, ES Komisijos Jungtinio tyrimų centro, Tarptautinės energetikos agentūros, Finansų sistemos žalinimo tinklo, Tarptautinės klimato kaitos komisijos. Sektorių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo trajektorijos turėtų atitikti taikytiną politikos tikslą, pavyzdžiui, ES tikslą iki 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį ir iki 2030 m. 55 proc. sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu, arba, kai taikytina, bet kurį nacionalinį tikslą.
39. Atsižvelgdamos į 37 dalį, įstaigos turėtų nustatyti tinkamą portfelio suderinimo vertinimų apimtį ir naudojamų metodikų sudėtingumo laipsnį, remdamosi savo portfelių charakteristikomis, jų reikšmingumo vertinimo rezultatais ir jų dydžiu bei sudėtingumu. Didelės įstaigos, kurių vertybiniais popieriais Sąjungoje prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, turėtų atsižvelgti į Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 I priedo 3 šablone pateiktą sektorių sąrašą¹⁰. Mažos ir nesudėtingos įstaigos ir kitos nedidelės įstaigos gali naudoti reprezentatyvias savo portfelių pozicijų imtis, kad atliktų portfelio suderinimo vertinimą.
40. Įstaigos turėtų pagrįsti ir įforminti savo metodinius sprendimus, įskaitant scenarijaus (-ų) ir bazinių metų pasirinkimą, sektorių atranką, o mažų ir nesudėtingų ir kitų nedidelių įstaigų atveju – reprezentatyvios pozicijų imties nustatymą, taip pat bet kokius reikšmingus metodinius pokyčius laikui bėgant. Kai trūksta duomenų, reikalingų suderinamumui įvertinti, įstaigos turėtų imtis 26, 27 ir 29 dalyse nurodytų veiksmų.

¹⁰ 2022 m. lapkričio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/2453, kuriuo dėl informacijos apie aplinkosauginę, socialinę ir valdymo riziką atskleidimo iš dalies keičiami įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/637 nustatyti techniniai įgyvendinimo standartai (OL L 324, 2022 12 19, p. 1).

41. Įstaigos turėtų atsižvelgti į žinias, gautas taikant klimato portfelio suderinimo metodikas, siekiant:

- a. vertinti ir stebėti su klimatu susijusią pertvarkos riziką, kylančią dėl sandorio šalių ir (arba) portfelių nesuderinamumo su ES, valstybės narės arba trečiosios valstybės reguliavimo tikslais ir trajektorijomis, atitinkančiais taikomus klimato tikslus, ir galimą susijusią finansinę riziką;
- b. remtis informacija sprendimų priėmimo procese, susijusiame su norimos prisiimti rizikos, verslo strategijos ir pertvarkos planavimo formavimu ir įgyvendinimu, įskaitant prioritetų nustatymą dėl bendradarbiavimo su tam tikromis sandorio šalimis.

c. **Scenarijais pagrįsti metodai**

42. Be pozicija, sektoriais, portfelium pagrįstų ir portfelio suderinimo metodų, įstaigų vidaus procedūrose turėtų būti numatyta naudoti scenarijais pagrįstas analizes, kad būtų galima pagal įvairius scenarijus patikrinti jų atsparumą ASV rizikai, pradedant nuo su klimatu susijusios rizikos¹¹.

¹¹ Į Direktyvos 2013/36/ES 87a straipsnio 5 dalyje numatyto įgaliojimo d punktą bus atsižvelgta rengiant papildomas EBI gaires dėl scenarijų analizės, siekiant patikrinti įstaigų atsparumą aplinkos, socialiniams ir valdymo veiksniams.

5. Minimalieji ASV rizikos valdymo ir stebėsenos standartai ir pamatinė metodika

5.

5.1 ASV rizikos valdymo principai

43. Siekdamas integruoti ASV riziką į visos įstaigos rizikos valdymo sistemą pagal EBI vidaus valdymo gairių 152 dalį, įstaigos turėtų apvarstyti ASV rizikos, kaip galimo visų tradicinių kategorijų finansinės rizikos, įskaitant kredito, rinkos, operacinės (įskaitant teisinius ginčus), reputacijos, likvidumo, verslo modelio ir koncentracijos riziką, veiksnio vaidmenį.
44. Įstaigos turėtų įtraukti ASV riziką į savo įprastas rizikos valdymo sistemas ir procesus, užtikrindamos suderinamumą su bendromis veiklos ir rizikos strategijomis, įskaitant planus pagal Direktyvos 2013/36/ES 76 straipsnio 2 dalį, kaip išsamiau nurodyta 6 skirsnyje. Įstaigos turėtų užtikrinti, kad būtų taikomas visiškai integruotas metodas, pagal kurį į ASV riziką būtų tinkamai atsižvelgta ir ji būtų laikoma rizikos valdymo strategijų, politikos ir apribojimų dalimi. Jei įstaigos yra nustačiusios specialias ASV rizikos valdymo priemones, jos turėtų užtikrinti, kad tai atsispindėtų įprastoje rizikos valdymo sistemoje ir būtų į ją įtraukta.
45. Įstaigos turėtų parengti tvirtą ir patikimą ASV rizikos valdymo ir mažinimo trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiais ir ne mažiau kaip 10 metų ilguoju laikotarpiu metodą, atsižvelgdamos į 19 dalyje išdėstytus principus.
46. Įstaigos turėtų nustatyti, koks rizikos valdymo ir rizikos mažinimo priemonių derinys labiausiai padėtų to pasiekti, apvarstydamas įvairias priemones, be kita ko:
 - a) bendradarbiavimą su sandorio šalimis siekiant geriau suprasti sandorio šalies rizikos profilį ir užtikrinti suderinamumą su įstaigos priimtina rizika ir strateginiais tikslais, visų pirma:
 - i. nustatant sandorio šalių, su kuriomis reikia bendradarbiauti, mastą, atsižvelgiant į reikšmingumo vertinimo ir rizikos vertinimo proceso rezultatus;
 - ii. pradedant dialogą su tomis sandorio šalimis, siekiant peržiūrėti jų atsparumą ASV rizikai, atsižvelgiant į toms sandorio šalims įtakos turinčius sektoriaus teisės aktus ir visus jų parengtus pertvarkos planus;
 - iii. kai tai aktualu ir įmanoma, teikiant klientams atitinkamą informaciją ir konsultacijas dėl ASV rizikos, su kuria jie susiduria, vertinimo ar mažinimo;

- iv. apsvarstant įvairius su konkrečia sandorio šalimi susijusius veiksmus, pvz., produkto pasiūlymo koregavimą, susitarimą dėl plano ir taisomuosius veiksmus, siekiant paremti pertvarkos veiksmus ir padidinti sandorio šalies atsparumą, arba, kraštutiniu atveju, nutraukti santykius, kai manoma, kad jų tęstinumas yra nesuderinamas su įstaigos planavimu ir norima prisiimti rizika.
- b) finansinių sąlygų (pvz., įskaitant sutartyje nustatytas apsaugos priemones ir taisomąsias priemones), sąlygas (pvz., pradinį terminą) ir (arba) kainodaros koregavimą, remiantis su ASV rizika susijusiais kriterijais ir įstaigos rizikos strategija bei vidaus kapitalo politika;
- c) galimybę atsižvelgti į ASV riziką rengiant sektorių politiką ir nustatant pasaulines, regionines ir sektorines rizikos ribas, pozicijų ribas ir finansinio įsiskolinimo mažinimo strategijas;
- d) skolinimo ir investicijų portfelių diversifikavimą remiantis su ASV rizika susijusiais kriterijais, pvz., ekonomikos sektorių arba geografinių vietovių atžvilgiu;
- e) kitas rizikos valdymo priemones, kurios laikomos tinkamomis atsižvelgiant į įstaigos norimą prisiimti riziką, pavyzdžiui, galimą finansavimo persikirstymą tarp sektorių ir jų viduje pozicijoms, kurios yra atsparesnės ASV rizikai.

5.2 Strategijos ir verslo modeliai

47. Įstaigos turėtų atsižvelgti į ASV riziką rengdamos ir įgyvendindamos savo bendras veiklos ir rizikos strategijas, kurios turėtų apimti bent:

- a) supratimą apie verslo aplinką, kurioje jos veikia, ir jos vertinimą, taip pat tai, kaip dėl ASV veiksmų trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais jos susiduria su struktūriniais ekonomikos, finansų sistemos ir konkurencinės aplinkos pokyčiais;
- b) supratimą ir vertinimą, kaip ASV rizika, visų pirma aplinkos rizikos veiksniai, įskaitant pertvarkos ir fizinę riziką, trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais gali daryti neigiamą poveikį jų verslo modelio gyvybingumui ir jų verslo strategijos tvarumui, įskaitant pelningumą ir pajamų šaltinius;
- c) vertinimą, kaip ši ASV rizika, visų pirma aplinkos rizikos veiksniai, įskaitant pertvarkos ir fizinę riziką, gali paveikti jų gebėjimą pasiekti savo strateginius tikslus ir neviršyti norimos prisiimti rizikos;
- d) planų ir tikslų parengimą, įgyvendinimą ir stebėseną, kaip nurodyta 6 skirsnyje.

48. Pagal 47 dalį siekdamas užtikrinti pakankamai pagrįstų strategijų įgyvendinimą, įstaigos turėtų atsižvelgti į žinias, gautas taikant įvairius perspektyvinius rizikos vertinimo metodus, įskaitant:
- a) portfelių suderinimo metodiką, kaip aprašyta 4.2 skirsnyje;
 - b) aplinkos rizikos scenarijų analizes, atsižvelgiant į (galimą) verslo aplinką (-as), kurioje (-iose) jos galėtų veikti trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, įskaitant ne mažiau kaip 10 metų laikotarpį;
 - c) įstaigos atliktą testavimą nepalankiausiomis klimato ar aplinkos sąlygomis.
49. Įstaigos turėtų visapusiškai suprasti savo verslo modelį, strateginius tikslus ir rizikos strategiją iš ASV rizikos perspektyvos ir turėtų užtikrinti, kad jų valdymas, pertvarkos planavimo procesas ir rizikos valdymo sistema, įskaitant norimą prisiimti riziką, būtų tinkami jiems įgyvendinti.

5.3 Norima prisiimti rizika

50. Įstaigos turėtų užtikrinti, kad pagal jų norimą prisiimti riziką būtų aiškiai apibrėžta ASV rizika ir į ją atsižvelgta; atlikus reikšmingumo vertinimą, ji įtraukiama į įstaigų rizikos sąrašą. Pagal norimą prisiimti riziką turėtų būti nustatytas ASV rizikos lygis ir rūšys, kurias įstaigos nori prisiimti savo portfelyje, be kita ko, kiek tai susiję su portfelio koncentracijos ir diversifikavimo tikslais. ASV rizikos integravimas į norimos prisiimti rizikos lygį turėtų būti suderintas su įstaigos strateginiais tikslais ir įsipareigojimais bei 6 skirsnyje nurodytais planais ir tikslais.
51. Norima prisiimti rizika turėtų būti įgyvendinama remiantis su ASV susijusiais PRR, įskaitant, pavyzdžiui, galimas leistinas ribas, ribines vertes ar išimtis. Siekdamas nustatyti svarbius ir tinkamus PRR, įstaigos turėtų analizuoti savo reikšmingumo vertinimo rezultatus ir konkrečias savo verslo modelio ypatybes, atsižvelgdamos į atitinkamas verslo linijas, veiklą, produktus ir pozicijas ekonomikos sektorių ir geografinių vietų, įskaitant jurisdikcijas ir išsamesnes geografines sritis, atžvilgiu. Nustatydamas, kuriuos atrinktus PRR naudoti savo norimos prisiimti rizikos sistemoje, įstaigos turėtų atsižvelgti į 5.7 skirsnyje išvardytus parametrus.
52. Įstaigos turėtų užtikrinti, kad visi atitinkami grupės subjektai ir verslo linijos bei padaliniai, kuriems tenka rizika, tinkamai suprastų ir įgyvendintų įstaigos norimą prisiimti riziką, susijusią su ASV rizika. Visų pirma didelėse įstaigose rizikos ribos turėtų būti nustatomos skirtingais įstaigos lygmenimis, užtikrinant suderinamumą su bendra norima prisiimti rizika, ir jomis turėtų būti grindžiama norima prisiimti ASV rizika, susijusi su produktais arba finansinėmis priemonėmis, kuriuos išleido, sukūrė arba laiko įstaiga, klientų segmentais, užtikrinimo priemonės rūšimi ir rizikos mažinimo priemonėmis.
53. Įstaigos norimai prisiimti rizikai ir susijusiems PRR turėtų būti taikomi 80 dalyje nustatyti stebėsenos ir problemų sprendimo procesai.

5.4 Vidaus kultūra, gebėjimai ir kontrolės priemonės

54. Įstaigos turėtų nuolat tobulinti savo gebėjimus nustatyti, vertinti, stebėti, valdyti ir atitinkamai mažinti ASV riziką. Įstaigos, vykdydamos savo mokymo politiką, turėtų užtikrinti, kad jų valdymo organas ir darbuotojai būtų tinkamai parengti suprasti ASV veiksnius ir riziką, kad galėtų veiksmingai vykdyti savo pareigas. Mokymo veiklos politika ir procedūros turėtų būti nuolat atnaujinamos ir jose turėtų būti atsižvelgiama į mokslo ir reguliavimo pokyčius; vadovams skirtoje procedūroje turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad žinios apie ASV veiksnius ir ASV riziką yra svarbios vertinant valdymo organo narių ir pagrindinių funkcijų vykdytojų tinkamumą pagal bendras EBI ir ESMA tinkamumo vertinimo gaires¹².
55. Patikima ir nuosekli rizikos kultūra, kurioje atsižvelgiama į ASV riziką, ir kuri įgyvendinama įstaigoje pagal EBI vidaus valdymo gairių¹³ IV antraštinę dalį, turėtų apimti aiškią valdymo organo komunikaciją (žemynkryptis požiūris) ir tinkamas priemones, kuriomis būtų skatinamos žinios apie ASV veiksnius ir ASV riziką visoje įstaigoje, taip pat informuotumą apie įstaigos ASV strateginius tikslus ir įsipareigojimus.
56. Remiantis EBI vidaus valdymo gairių V antraštine dalimi¹⁴, įstaigos turėtų įtraukti ASV riziką į savo vidaus kontrolės sistemas visose trijose gynybos linijose. Vidaus kontrolės sistemoje turėtų būti aiškiai apibrėžta ir paskirstyta atsakomybė už ASV riziką ir atskaitomybės tvarka.
57. Pirmoji gynybos linija turėtų būti atsakinga už ASV rizikos vertinimą, atsižvelgiant į reikšmingumo ir proporcingumo aspektus, kliento tapimo įstaigos klientu, kredito paraiškos teikimo, kredito peržiūros ir, jei reikia, investavimo procesus, taip pat nuolatinę stebėseną ir bendradarbiavimą su esamais klientais. Pirmosios gynybos linijos darbuotojai turėtų turėti pakankamai žinių ir supratimo, kad galėtų nustatyti galimą ASV riziką.
58. Vykdam antrosios gynybos linijos veiklą:
- a) rizikos valdymo funkcija turėtų būti atsakinga už ASV rizikos vertinimo ir stebėsenos vykdymą nepriklausomai nuo pirmosios gynybos linijos, be kita ko, užtikrinant, kad būtų laikomasi rizikos ribų, užduodant klausimus ir prireikus kritiškai vertinant verslo ryšių pareigūnų atliktą pradinį vertinimą;
 - b) atitikties užtikrinimo funkcija turėtų prižiūrėti, kaip pirmoji gynybos linija užtikrina atitiktį taikomiems ASV rizikos teisiniams reikalavimams ir vidaus politikai, ir turėtų konsultuoti valdymo organą ir kitus atitinkamus darbuotojus dėl priemonių, kurių reikia imtis siekiant užtikrinti tokią atitiktį. Be to, kiek tai susiję su įstaigos teiginiais apie tvarumą ir (arba) įsipareigojimais, ji turėtų teikti konsultacijas dėl reputacijos ir

¹² Bendros ESMA ir EBI gairės dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo pagal Direktyvą 2013/36/ES ir Direktyvą 2014/65/ES (EBA/GL/2021/06).

¹³ IV antraštinė dalis. Rizikos kultūra ir profesinis elgesys.

¹⁴ V antraštinė dalis. Vidaus kontrolės sistema ir mechanizmai.

elgesio rizikos, susijusios su tokių reikalavimų ir (arba) įsipareigojimų įgyvendinimu ar neįgyvendinimu;

- c) su atitikties užtikrinimo funkcija ir rizikos valdymo funkcija turėtų būti konsultuojamasi dėl naujų produktų, turinčių ASV savybių, patvirtinimo arba dėl reikšmingų esamų produktų pakeitimų, kad būtų įtraukti ASV aspektai.

59. Vidaus audito funkcija (VAF), vykdanči trečiosios gynybos linijos veiklą, turėtų atlikti nepriklausomą peržiūrą ir objektyviai užtikrinti bendros vidaus kontrolės sistemos ir sistemų, susijusių su ASV rizika, įskaitant pirmąją ir antrąją gynybos linijas ir ASV rizikos valdymo sistemą, kokybę ir veiksmingumą.

5.5 Vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procesas ir vidaus likvidumo pakankamumo vertinimo procesas

60. Įstaigos turėtų įtraukti reikšmingą ASV riziką ir jos poveikį finansinės rizikos kategorijoms į savo ICAAP, kad įvertintų ir nuolat išlaikytų vidaus kapitalo, kurį jos laiko pakankamu ASV rizikai padengti pagal jos pobūdį ir lygį, sumas, rūšis ir paskirstymą, atsižvelgdamos į trumpąjį, vidutinės trukmės ir ilgąjį laikotarpius.

61. Kai įstaigos atsižvelgia į ilgesnius ASV rizikos padengimo laikotarpius, šie laikotarpiai turėtų būti naudojami kaip informacijos šaltinis siekiant užtikrinti pakankamą supratimą apie galimą ASV rizikos poveikį kapitalo planavimui reguliariais ICAAP laikotarpiais. Laikotarpiai, į kuriuos atsižvelgiama nustatant tinkamą vidaus kapitalą ASV rizikai padengti, turėtų derėti su laikotarpiais, kurie naudojami kaip įstaigų bendro ICAAP dalis. ICAAP turėtų būti pakankamai grindžiamas ateities perspektyvomis ir tais atvejais, kai įstaiga įvertina, kad rizika neturėtų būti padengta kapitalu, o mažinama kitomis priemonėmis ar veiksmais, tai turėtų būti paaiškinta.

62. Įstaigos turėtų naudotis žiniomis, gautomis taikant savo rizikos vertinimo metodikas, įskaitant nurodytas 4.2 skirsnyje, kad nustatytų ir įvertintų vidaus kapitalo poreikius, susijusius su pozicijomis ar portfeliais, kurie vertinami kaip labiau pažeidžiami ASV rizikos atžvilgiu, atsižvelgdamos į skirtingus aplinkos rizikos kiekybinio vertinimo metodikų prieinamumo ir brandos lygius, palyginti su socialine ir valdymo rizika.

63. Kalbant apie aplinkos riziką, įstaigos į savo ICAAP turėtų įtraukti perspektyvinę nuomonę apie savo kapitalo pakankamumą pagal nepalankų scenarijų, į kurį įtraukti konkrečios aplinkos rizikos elementai. Be to, įstaigos turėtų nurodyti visus įstaigos verslo plano ar kitų priemonių pakeitimus, susijusius su klimato ar aplinkos rizikos testavimu nepalankiausiomis sąlygomis ir (arba) atvirkštiniu testavimu nepalankiausiomis sąlygomis, kaip numatyta EBI testavimo nepalankiausiomis sąlygomis gairių 90 dalyje¹⁵.

¹⁵ EBI gairės dėl įstaigų atliekamų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis (EBA/GL/2018/04).

64. Įstaigos turėtų įtraukti reikšmingą aplinkos riziką ir jos poveikį likvidumui į savo vidaus likvidumo pakankamumo vertinimo procesą (ILAAP) per atitinkamą laikotarpį, kuris patenka į ILAAP aprėptį.
65. Įstaigos į savo ICAAP ir ILAAP sistemas turėtų įtraukti norimos priimti rizikos aprašymą, atitinkamai reikšmingos ASV rizikos ir reikšmingos aplinkos rizikos ir jos poveikio įstaigų mokumui ar likvidumui ribines vertes ir ribas, taip pat šių ribinių verčių ir ribų atnaujinimo proceso aprašymą. Įstaigos turėtų pateikti pakankamai kontekstinės informacijos, kad būtų galima suprasti jų atliekamą atitinkamai ASV ir aplinkos rizikos poveikio kapitalui ir likvidumui analizę, be kita ko, aiškiai nurodydamos taikytas metodikas ir pagrindines prielaidas.
66. Įtraukiant ASV riziką į ICAAP ir aplinkos riziką į ILAAP bei nustatant įstaigų procesų kompleksiskumą ir jų naudojamų metodikų sudėtingumo laipsnį, turi būti atsižvelgta jų dydį ir sudėtingumą bei reikšmingumo vertinimo rezultatus.

5.6 Finansinės rizikos kategorijoms skirta politika ir procedūros

67. Įstaigos turėtų suprasti ir valdyti esamą ir galimą būsimą ASV rizikos poveikį jų kredito rizikai, jų pozicijų, kurioms kyla rinkos rizika, vertinimui, ypač prudencinio vertinimo tikslais, jų likvidumo rizikos profiliui ir atsargoms, operacinei (įskaitant teisinius ginčus) rizikai ir reputacijos rizikai, be kita ko, naudodamos perspektyvinę analizę.

5.6.1. Kredito rizika

68. Siekdamas integruoti ASV riziką į kredito rizikos politiką ir procedūras, kaip nustatyta EBI gairių dėl paskolų išdavimo ir stebėsenos 56 dalyje, įstaigos turėtų užtikrinti, kad jų kredito sektoriaus politika, atspindinti ASV riziką, būtų pakopomis mažinama ir paverčiama aiškiais inicijavimo kriterijais, prieinamais verslo linijų darbuotojams ir sprendimus dėl kredito priimantiems asmenims, ir turėtų užtikrinti, kad ASV rizika būtų įtraukta į kredito rizikos stebėsenos sistemą.
69. Kalbant apie aplinkos riziką, įstaigos į savo politiką ir procedūras turėtų įtraukti kokybinių ir kiekybinių aspektų derinį. Remdamosi savo reikšmingumo vertinimu ir norima priimti rizika, įstaigos turėtų nustatyti kiekybinius kredito rizikos parametrus, apimančius svarbiausius klientų segmentus, užtikrinimo priemonių rūšis ir rizikos mažinimo priemones.

5.6.2. Rinkos rizika

70. Rinkos rizikos atžvilgiu įstaigos turėtų apsvarstyti, kaip ASV rizika gali paveikti jų portfelio finansinių priemonių vertę, įvertinti galimą portfelio nuostolių riziką ir padidėjusį portfelio vertės svyravimą, ir nustatyti veiksmingus procesus, kad taikydamos rinkos rizikos valdymo sistemą kontroliuotų arba sušvelnintų susijusį poveikį, prireikus, be kita ko, atlikdamos prekybos knygos norimos priimti rizikos peržiūrą ir nustatydamos pozicijų ar klientų pozicijų vidaus limitus.

5.6.3. Likvidumo ir finansavimo rizika

71. Kalbant apie likvidumo ir finansavimo riziką, įstaigos turėtų bent jau apsvarstyti, kaip ASV rizika gali paveikti grynąsias pinigų išmokas (pvz., padidėjusį kredito linijų panaudojimą) arba turto, sudarančio jų likvidumo atsargas, vertę, ir prireikus įtraukti šį poveikį į savo likvidumo atsargų arba likvidumo rizikos valdymo sistemos kalibravimą.
72. Be to, kalbant apie aplinkos riziką, įstaigos turėtų apsvarstyti, kaip ši rizika galėtų paveikti jų finansavimo šaltinių prieinamumą ir (arba) stabilumą, ir į ją atsižvelgti valdydamos finansavimo riziką. Šiuo tikslu įstaigos turėtų apsvarstyti skirtingus laikotarpius ir įprastas bei nepalankias sąlygas, kurios, be kita ko, turėtų atspindėti galimą aplinkos rizikos poveikį reputacijos rizikai, apsunkintą ar brangesnę prieigą prie rinkos finansavimo ir (arba) spartesnę indėlių atsiėmimą.

5.6.4. Operacinė ir reputacijos rizika

73. Operacinės rizikos atžvilgiu įstaigos turėtų apsvarstyti, kaip ASV rizika galėtų paveikti įvairius Reglamento (ES) Nr. 575/2013 324 straipsnyje nurodytus reguliuojamos operacinės rizikos įvykių tipus ir įstaigų gebėjimą toliau vykdyti ypatingos svarbos operacijas, ir turėtų įtraukti reikšmingą ASV riziką į savo operacinės rizikos valdymo sistemą.
74. Kalbant apie aplinkos riziką, įstaigos turėtų:
- a) savo veiklos nuostolių registruose nustatyti ir žymėti su aplinkos rizika susijusius nuostolius pagal rizikos taksonomiją ir nuostolių įvykių klasifikavimo metodiką, nustatytą Komisijos pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 317 straipsnio 9 dalį priimtuose techniniuose reguliavimo standartuose;
 - b) sukurti procesus, skirtus įvertinti ir valdyti su aplinka susijusių teisminių ginčų rizikos tikimybę ir poveikį;
 - c) naudoti scenarijų analizę, kad nustatytų, kaip fiziniai rizikos veiksniai gali paveikti jų veiklos tęstinumą; ir
 - d) rengiant veiklos tęstinumo planus atsižvelgti į reikšmingą aplinkos riziką.
75. Kalbant apie reputacijos riziką, įstaigos turėtų apsvarstyti ir valdyti ASV rizikos poveikį savo reputacijai, įskaitant galimą riziką, susijusią su skolinimu ir investavimu į įmones, kurios gali būti linkusios į su ASV susijusią prieštaringą praktiką, pavyzdžiui, socialinių ar žmogaus teisių pažeidimus. Kai aktualu įstaigos taip pat turėtų atsižvelgti į reputacijos riziką, susijusią su jų tvarumo įsipareigojimų ar pertvarkos planų nevykdymu arba su (numanomu) tokių įsipareigojimų ir planų patikimumo trūkumu.
76. Valdydamos elgesio, teisminių ginčų ir reputacijos riziką, įstaigos turėtų nustatyti patikimus procesus, skirtus rizikai, kylančiai dėl ekologinio manipuliavimo arba tariamo ekologinio manipuliavimo praktikos, nustatyti, užkirsti jai kelią ir ją valdyti, atsižvelgdamos į EBI galutinės

ataskaitos dėl ekologinio manipuliavimo stebėsenos ir priežiūros¹⁶ 2.1 skirsnyje išdėstytus EPI aukšto lygio principus. Šiuo tikslu įstaigos turėtų imtis visų būtinų veiksmų siekdamos užtikrinti, kad su tvarumu susijusi informacija būtų teisinga, aiški ir neklaidinanti, kad teiginiai apie tvarumą būtų tikslūs, pagrįsti, aktualūs, teisingai atspindėtų bendrą įstaigos profilį arba produkto profilį ir būtų pateikti suprantamai. Tai turėtų būti daroma tiek įstaigos lygmeniu (pvz., atsižvelgiant į tvarumo įsipareigojimus, įskaitant perspektyvinius tikslus), tiek produkto ar veiklos lygmeniu (pvz., atsižvelgiant į produktus ir veiklą, kurie parduodami kaip tvarūs), be kita ko, stebint teisinius pokyčius, rinkos praktiką ir ginčus dėl įtariamo ekologinio manipuliavimo veiksmų.

5.6.5. Koncentracijos rizika

77. Kalbant apie koncentracijos riziką, įstaigos turėtų apsvarstyti ir valdyti riziką, kurią kelia pozicijų arba užtikrinimo priemonių koncentracija atskirose sandorio šalyse, tarpusavyje susijusiose sandorio šalyse arba tam tikrose pramonės šakose, ekonomikos sektoriuose ar geografiniuose regionuose, kurie gali būti pažeidžiamesni ASV rizikos atžvilgiu. Siekdamos nustatyti su ASV susijusią koncentracijos riziką, įstaigos turėtų atsižvelgti į savo pozicijų, kurioms gali turėti įtakos ASV rizika, dydį ir (arba) dalį, palyginti su visomis pozicijomis ir 1 lygio kapitalo dalimi. Įstaigos turėtų atsižvelgti į keletą ASV veiksmų, įskaitant išmetamą ŠESD kiekį, sektorių ypatumus, geografinių vietovių pažeidžiamumą fizinės rizikos atžvilgiu, socialinius ar valdymo trūkumus ar prieštaravimus, nustatytus jurisdikcijose, kuriose yra pozicijų arba užtikrinimo priemonių, taip pat į tai, ar esama rizikos mažinimo veiksnių. Įstaigos turėtų įvertinti, ar ir kaip dėl su ASV susijusios koncentracijos rizikos didėja ankstesnis pozicijų finansinis pažeidžiamumas.

5.7 Stebėseną

78. Įstaigos turėtų stebėti ASV riziką naudojamos veiksmingas vidaus ataskaitų teikimo sistemas, pagal kurias vyresniajai vadovybei ir valdymo organui perduodama tinkama informacija ir apibendrinti duomenys, pavyzdžiui, įtraukdamos ASV riziką į reguliarias rizikos ataskaitas arba sudarydamos informacines lenteles, kuriose pateikiami parametrai, padedantys vykdyti veiksmingą priežiūrą.
79. Įstaigos turėtų nuolat stebėti ASV riziką ir užtikrinti, kad jos galėtų susidaryti bendrą visos įstaigos vaizdą, tinkamai apimantį jų veiklos pobūdį, dydį ir sudėtingumą, taip pat vaizdą apie svarbiausių portfelių, nustatytų remiantis reikšmingumo vertinimu, pažeidžiamumą ASV rizikos atžvilgiu. Be to, įstaigos turėtų vykdyti išsamią ir dažną sandorio šalių, pozicijų ir portfelių, kurie vertinami kaip reikšmingai veikiami ASV rizikos, stebėseną, be kita ko, į mažmeninių sandorio šalių kredito rizikos stebėsenos procesą įtraukiant ASV rizikos aspektus, taip pat į reguliarias vidutinio dydžio ir didelių sandorio šalių kredito peržiūras ir (arba) dėl ASV rizikos padidinant šių peržiūrų dažnumą ir išsamumą.

¹⁶ EBI galutinė ataskaita dėl ekologinio manipuliavimo stebėsenos ir priežiūros (EBA/REP/2024/09).

80. Įstaigos turėtų nustatyti ankstyvojo įspėjimo rodiklius ir ribines vertes, taip pat turėtų būti įdiegusios procedūras, pagal kurias būtų pranešama apie įspėjimus, nukrypimus ir pažeidimus ir imamasi taisomųjų ir (arba) poveikio mažinimo veiksmų, jei ribos viršijamos, be kita ko, prisitaikant prie verslo strategijos ir rizikos valdymo priemonių.

81. Įstaigos turėtų stebėti įvairius retrospektyvius ir perspektyvinius ASV rizikos parametrus ir rodiklius. Didelės įstaigos turėtų stebėti bent šiuos rodiklius:

- a) pozicijų ir pajamų (palūkanų, mokesčių ir komisinių), gautų iš verslo santykių su sandorio šalimis, vykdančiomis veiklą sektoriuose, kurie labai prisideda prie klimato kaitos pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 6 konstatuojamąją dalį, t. y. sektoriuose, išvardytuose Reglamento (EB) Nr. 1893/2006 I priedo A–H ir L skirsniuose, sumą ir dalį.

Įstaigos turėtų taikyti kuo išsamesnį sektorių diferencijavimą. Visų pirma, dėl išsamumo laipsnio įstaigoms turėtų būti sudarytos sąlygos stebėti pozicijų ir pajamų, atsirandančių iš santykių su konkrečiomis sandorio šalimis, pavyzdžiui, iškastinio kuro sektoriaus subjektais ir (arba) įmonėmis, neįtrauktomis į ES su Paryžiaus susitarimu suderintus lyginamuosius indeksus, sumą ir dalį¹⁷.

- b) portfelio suderinimo parametrus, rodančius sektorių lygmeniu, koku mastu klientų valdomos pozicijos ir gamybos pajėgumai yra arba, kaip prognozuojama, bus suderinti su trajektorija, atitinkančia taikytiną klimato srities teisinį ir reguliavimo tikslą, pavyzdžiui, iki 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį, remiantis suderinimo parametrais, susijusiais su atrinktais sektoriais, ir taikant 4.2.3 skirsnio b punkte aprašytus metodus.

Įstaigos turėtų papildyti šiuos rodiklius informacija, susijusia su galimo finansinės rizikos poveikio, atsirandančio dėl neatitikimų, vertinimu.

- c) finansuojamą išmetamą ŠESD kiekį, išskaidytą pagal 1, 2 ir 3 lygio išmetamųjų teršalų kiekį absoliučiąja verte ir, kai aktualu, intensyvumą, susijusį su gamybos arba pajamų vienetais, išskaidant pagal sektorius, taikant kuo išsamesnę sektorinę diferenciaciją, apimančią bent pasirinktus sektorius, nustatytus remiantis reikšmingumo vertinimu.

Įstaigos turėtų papildyti šiuos parametrus kokybine ar kiekybine informacija ir kriterijais, kurie padeda aiškinti jų raidą laikui bėgant, įskaitant, pvz., laikiną padidėjimą dėl pertvarkos finansavimo skyrimo intensyviai ŠESD išskiriančioms sandorio šalims, ir nustatyti pagrindinius išmetamųjų teršalų kiekio pokyčių veiksnus.

Prie metodikų ar duomenų bazių, kurios gali padėti įstaigoms apskaičiuoti šiuos parametrus, priskiriami, pavyzdžiui, Anglies dioksido apskaitos finansų partnerystės

¹⁷ Pagal Klimato kaitos lyginamųjų standartų reglamento 12 straipsnio 1 dalies d–g punktus ir 12 straipsnio 2 dalį.

Visuotinis ŠESD apskaitos ir ataskaitų teikimo standartas finansų sektoriui ir Duomenų apie anglies dioksidą atskleidimo projektas.

- d) pažangos, pasiektos įgyvendinant pagrindines įstaigos nustatytas finansavimo strategijas, kuriomis siekiama užtikrinti įstaigos atsparumą ASV rizikai ir pasirengimą perėjimui prie tvaresnės ekonomikos, lygi, pavyzdžiui, stebint finansinius srautus, nukreiptus į finansinį turtą ar sandorio šalis, kurioms būdingi bendri požymiai, susiję su įstaigos tikslais ar norima prisiimti rizika, siejama su ASV rizika.
- e) bendradarbiavimo su klientais parametrus, pagal kuriuos teikiama informacija apie:
 - i. sandorio šalių, kurių ASV rizikos vertinimas buvo atliktas, procentinę dalį, taip pat kiek tai susiję su jų pertvarkos strategijomis ir, jei yra, pertvarkos planais ir jų atitiktimi įstaigos tikslams, nurodant atrinktų sektorių, produktų ir verslo linijų, kurių vertinimai buvo atlikti, apimtį;
 - ii. tokio dalyvavimo rezultatus ir išdavas, pavyzdžiui, teigiamus (arba bet kokias tos kategorijos pakategores) arba neigiamus (arba bet kokias tos kategorijos pakategores) šių sandorio šalių prisitaikymo ir atsparumo perėjimui prie tvarios ekonomikos vertinimus, derinimo pažangą siekiant įstaigos tikslų ir uždavinių ir tolesnius veiksmus, kurių ėmėsi įstaiga.
- f) nekilnojamoju turtu užtikrintų portfelių suskirstymą pagal užtikrinimo priemonės energijos vartojimo efektyvumo lygį.
- g) mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių energijos tiekimo technologijų finansavimo santykį su iškastinį kurą naudojančių energijos tiekimo technologijų finansavimu.
- h) aplinkos požiūriu tvarių pozicijų, kuriomis finansuojama veikla, prisidedanti prie Reglamento (ES) 2020/852¹⁸ 9 straipsnio a punkte nurodyto aplinkos tikslo švelninti klimato kaitą arba sudaranti sąlygas jį pasiekti, santykį intensyviai išskiriamų ŠESD pozicijų atžvilgiu.
- i) fizinės rizikos, su kuria įstaiga susiduria, lygius ir jų poveikį finansinei rizikai, apsvarstant kelis scenarijus ir visus su įstaigos veikla susijusius pavojus, taip pat pateikiant informaciją apie pažangą, padarytą įgyvendinant rizikos mažinimo priemones.
- j) koncentracijos rizikos, susijusios su fizinės rizikos veiksniais (pvz., pozicijų ir (arba) užtikrinimo priemonių, esančių didelės potvynių rizikos, vandens stygiaus ar gaisrų rizikos teritorijose, vertinimas) ir pertvarkos rizikos veiksnį (pvz., pozicijų

¹⁸ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

sektoriuose, kuriuose yra padidėjusi pertvarkos rizika), vertinimus, naudojant pakankamai smulkų geografinį pozicijų suskirstymą.

- k) su ASV rizika susijusių istorinių nuostolių sumą ir, remiantis scenarijų metodais, perspektyvinį (-ius) rizikos pozicijų ir galimų būsimų finansinių nuostolių, susijusių su ASV rizika, įvertį (-čius).
 - l) su ASV susijusios reputacijos rizikos matą, kuriuo stebima, kaip reguliavimas, komunikacija, įsipareigojimai ar vieši prieštaravimai dėl dabartinės ir būsimos su verslu susijusios veiklos daro tiesioginį ar netiesioginį poveikį įstaigai, atsižvelgiant į sąveiką su operacine rizika ir strategine bei verslo modelio rizika, pavyzdžiui, į verslo galimybių praradimą ar strategines partnerystes.
 - m) visus su ASV susijusius teisinius ieškinius, kuriuose įstaiga dalyvavo, dalyvauja ar gali dalyvauti, remiantis turima informacija.
 - n) su ASV rizika susijusio gebėjimų stiprinimo būseną, pavyzdžiui, specialų mokymą baigusiu darbuotojų procentinę dalį.
 - o) parametrus, siejamus su veiksniais, nesusijusiais su klimato kaita, pavyzdžiui, portfelio lygmens priklausomybe ir poveikiu ekosisteminiams paslaugoms, arba sandorio šalių, turinčių reikšmingą priklausomybę arba neigiamą poveikį biologinei įvairovei, pozicijomis, atsižvelgiant tiek į sektorių, tiek į geografinės vietos informaciją.
 - p) pažangą siekiant visų nustatytų įstaigos tikslų, susijusių su ASV rizika ir ASV tikslais, be kita ko, įgyvendinant 6 skirsnyje nurodytą įstaigos planą arba vykdant kitus įstaigos priimtus tvarumo įsipareigojimus.
82. Mažos ir nesudėtingos įstaigos ir kitos nedidelės įstaigos turėtų stebėti įvairius 81 dalyje nurodytus rodiklius, pasirinktus remiantis jų reikšmingumo vertinimo rezultatais, ir turėtų imtis veiksmų, kad laikui bėgant išplėstų stebimų rodiklių sąrašą.
83. Įstaigos turėtų turėti aiškias ir dokumentais pagrįstas metodikas, susijusias su jų stebėsenos parametrais ir rodikliais. Kai iš pradžių trūksta duomenų, reikalingų parametrams įvertinti, įstaigos turėtų imtis 26, 27 ir 29 dalyse nurodytų veiksmų.

6. Planai pagal Direktyvos 2013/36/ES 76 straipsnio 2 dalį

6.

6.1 Bendrieji principai

84. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 76 straipsnio 2 dalį parengti planai yra 6.3 skirsnyje aprašyto pertvarkos planavimo proceso rezultatas ir turėtų būti grindžiami perspektyvine verslo aplinkos analize ir išsamiu įstaigų strateginio planavimo procesu. Juose turėtų būti apžvelgti strateginiai veiksmai ir rizikos valdymo priemonės, kurias įstaigos taiko siekdamos parodyti, kaip jos užtikrina savo atsparumą ASV rizikai ir pasirengimą perėjimui prie klimato ir aplinkos požiūriu atsparios ir tvaresnės ekonomikos.
85. Įstaigos turėtų užtikrinti, kad jų planuose būtų atsižvelgiama į perspektyvinius ASV rizikos valdymo aspektus ir kad jie derėtų su kitais taikomais reikalavimais, įskaitant reikalavimus, susijusius su išsamiu patikrinimu, tvarumo ataskaitų teikimu ir strateginiais veiksmais, siekiant užtikrinti verslo modelių suderinamumą su perėjimu prie tvarios ekonomikos. Visų pirma į planus turėtų būti įtraukti su įstaigos verslo modeliu ir strategija susiję tikslai, veiksmai ir užduotys, atitinkantys planus, atskleistus pagal Direktyvos 2013/34/ES 19a arba 29a straipsnį, kai taikoma, ir su ASV susijusius tikslus ar įsipareigojimus, kurių įstaigos privalo laikytis pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, taip pat tikslus ir įsipareigojimus, kuriuos jos nustatė savanoriškai. Kai įstaigos atskleidžia planus pagal Direktyvos 2013/34/ES 19a straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktį arba 29a straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktį, pirmiausia jos turėtų apsvarstyti galimybę pakartotinai panaudoti jau turimą atitinkamą informaciją.
86. Įstaigos turėtų užtikrinti, kad jų planai ir tikslai būtų gerai integruoti į jų verslo strategijas ir kad jie būtų suderinti ir atitiktų jų rizikos ir finansavimo strategijas, norimą prisiišti riziką, ICAAP ir rizikos valdymo sistemą, kaip nurodyta 5 skirsnyje. Valdymo priemonių, pertvarkos planavimo proceso ir planų tikslų, uždavinių ir parametų sudėtingumo laipsnis turėtų atspindėti įstaigų veiklos pobūdį, dydį ir sudėtingumą ir jų ASV rizikos reikšmingumo vertinimą.
87. Atsižvelgiant į įstaigų pareigą užtikrinti, kad su jų planais susijusios priemonės, procesai ir mechanizmai būtų nuoseklūs ir gerai integruoti, įskaitant jų patronuojamąsias įmones, įsteigtas už Sąjungos ribų, ir į jų patronuojamųjų įmonių pareigą gebėti pateikti duomenis ir informaciją, svarbią konsoliduotų planų priežiūros tikslui pagal Direktyvos 2013/36/ES 109 straipsnio 2 dalį, patronuojančiosios įstaigos, rengdamos ir įgyvendindamos konsoliduotą planą, turėtų atsižvelgti į ASV riziką, su kuria reikšmingai susiduria ne Sąjungoje įsteigtos patronuojamosios įmonės, atsižvelgdamos į taikytinus vietos teisės aktus ir ASV reguliavimo

tikslus, ir turėtų gebėti įrodyti, kad konsoliduotas planas parengtas remiantis išsamia informacija.

6.2 Valdymas

6.2.1. Funkcijos ir atsakomybė

88. Įstaigos turėtų aiškiai nustatyti ir paskirstyti atsakomybę už planų rengimą, patvirtinimą, įgyvendinimą ir stebėseną. Priskirdamos funkcijas ir pareigas tinkamu viršenybės lygmeniu, įstaigos turėtų atsižvelgti į tarpusavio ryšį ir įtaką, kurią pertvarkos planavimo procesas turėtų turėti kitiems procesams, pvz., platesnei verslo strategijai ir norimai prisiimti rizikai.
89. Valdymo organas turėtų būti atsakingas už planų patvirtinimą ir turėtų prižiūrėti jų įgyvendinimą, įskaitant reguliary informavimą apie atitinkamus pokyčius ir pasiektą pažangą, susijusią su įstaigos tikslais, ir sprendimų dėl taisomųjų veiksmų priėmimą, jei yra reikšmingų nukrypimų.
90. Siekiant integruoti ASV riziką į visas tris gynybos linijas pagal 5.4 skirsnį:
 - a) pirmoji gynybos linija turėtų būti atsakinga už dialogo su sandorio šalimis dėl jų pačių pertvarkos strategijų užmezgimą ir jų atitikties įstaigos tikslams bei norimai prisiimti rizikai vertinimą, remiantis aiškia bendradarbiavimo politika, kaip nustatyta 109 dalies e punkto i papunktyje. Šiuo tikslu įstaigos turėtų užtikrinti, kad atitinkami darbuotojai turėtų pakankamai ekspertinių žinių ir pajėgumų įvertinti, koku mastu sandorio šalių pertvarkos strategijos, įskaitant, jei įmanoma, jų pertvarkos planus, padidins jų atsparumą ASV rizikai ir atitiks įstaigos tikslus;
 - b) rizikos valdymo funkcija turėtų užtikrinti, kad norimos prisiimti rizikos deklaracijoje, kuri yra rizikos valdymo sistemos dalis, nustatytos rizikos ribos derėtų su visais įstaigos plano aspektais, įskaitant sektorių politiką;
 - c) VAF, įgyvendindama rizikos valdymo sistemą, turėtų peržiūrėti įstaigos planą ir įvertinti, ar jis atitinka teisinius ir reguliavimo reikalavimus ir ar jis dera su įstaigos rizikos strategija ir norima prisiimti rizika, kiek tai susiję su ASV rizika. Šiuo tikslu VAF turėtų apsvastyti, ar planas leidžia įstaigai nustatyti rizikos profilio pokyčius ir į juos reaguoti, kaip įstaiga reaguoja į nukrypimus nuo nustatytų tikslų ir ar pagrindinės prielaidos, metodikos ir kriterijai buvo pasirinkti ir naudojami sąžiningai.

6.2.2. Vidaus procesai ir pajėgumas

91. Įstaigos turėtų užtikrinti prasmingą ir reguliary bendravimą ir keitimąsi informacija visais organizacijos lygmenimis, siekdamas užtikrinti, kad rengiant, įgyvendinant ir peržiūrint planus būtų galima atsižvelgti į vidaus suinteresuotųjų subjektų įžvalgas ir grįžtamąją informaciją. Šiuo tikslu įstaigos į planų rengimą turėtų įtraukti bent jau padalinius, skyrius ir funkcijas, atsakingus už strateginį planavimą, rizikos valdymą, tvarumo informacijos atskleidimą,

teisines paslaugas ir atitiktą rengiant planus, ir įvertinti, kuriuos papildomus padalinius, skyrius ir funkcijas reikėtų įtraukti.

92. Pagal 5.4 skirsnį įstaigos turėtų užtikrinti, kad turėtų pakankamai pajėgumo, ekspertinių žinių ir išteklių savo pertvarkos planavimo procesui plėtoti ir įgyvendinti, taip pat reguliariai vertinti savo planų patikimumą ir stebėti jų įgyvendinimą. Įstaigos turėtų nustatyti esamus įgūdžių ir patirties trūkumus ir prireikus imtis taisomųjų veiksmų.

6.2.3. Duomenų valdymas

93. Įstaigos turėtų būti įdiegusios patikimus valdymo procesus, kad surinktų, patvirtintų ir apibendrintų duomenis, kurių reikia pertvarkos planavimo veiksmams pagrįsti, ir stebėtų jų įgyvendinimą, be kita ko, naudodamosi prieinama vieša informacija ir sandorio šalių pertvarkos planais, kaip nustatyta 4.2.2 skirsnyje.

6.3 Pertvarkos planavimas

6.3.1. Scenarijai ir trajektorijos

94. Įstaigos turėtų suprasti savo jautrumą ASV rizikai, visų pirma su aplinka susijusiai pertvarkos ir fizinei rizikai, pagal įvairius scenarijus, įskaitant scenarijus, kurie reiškia didesnę fizinę riziką arba netvarkingą pertvarką. Įstaigos turėtų suprasti, kaip skirtingi scenarijai gali daryti poveikį jų pertvarkos planavimo veiksmams.
95. Siekdamas stebėti ir šalinti specifinę aplinkos riziką, kuri gali kilti dėl prisitaikymo prie su klimato kaita susijusių ir aplinkos reguliavimo tikslų jurisdikcijose, kuriose jos vykdo veiklą, proceso, įstaigos turėtų atidžiai pasirinkti scenarijus, atlikdamos visus toliau nurodytus veiksmus:
- a) įvertinti galimą ES, valstybių narių ir, kai aktualu, trečiųjų valstybių tikslų poveikį pertvarkos trajektorijoms, bent jau atrinktų sektorių, nustatytų remiantis reikšmingumo vertinimu. Šiame procese įstaigos turėtų atsižvelgti į galimus iš Europos žaliojo kurso ir ES klimato teisės akto kildinamas trajektorijas ir Europos mokslo patarimosios tarybos klimato kaitos klausimais nustatytas naujausias ataskaitas ir priemones;
 - b) atsižvelgti į mokslu pagrįstus naujausius nacionalinių, ES ar tarptautinių organizacijų parengtus scenarijus, kaip nurodyta 38 dalyje;
 - c) atsižvelgti į savanoriškus arba reglamentuojamus įstaigos tikslus ar įsipareigojimus, susijusius su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos.
96. Įstaigų naudojamų scenarijų ir trajektorijų geografinė nuoroda ir išsamumas, pvz., suskirstymas pagal regionus, turėtų būti susiję su jų verslo modeliu ir pozicijomis.

97. Įstaigų naudojamų scenarijų įvairovė ir sudėtingumas turėtų būti proporcingi jų dydžiui ir sudėtingumui. Mažos ir nesudėtingos įstaigos ir kitos nedidelės įstaigos gali remtis supaprastintu pagrindinių parametru ir prielaidų rinkiniu, įskaitant riziką, nagrinėtus laikotarpius ir regioninį poveikio suskirstymą. Didelės įstaigos savo planus (įskaitant galutinius ir tarpinius tikslus) turėtų lyginti su scenarijumi, suderinamu su pasaulinio atšilimo apribojimu iki 1,5°C pagal Paryžiaus susitarimą ir su tikslu iki 2050 m. pasiekti klimato neutralumą, kaip nustatyta ES klimato teisės akte.
98. Įstaigos turėtų užtikrinti, kad scenarijai ir trajektorijos, naudojami kaip jų planų dalis, būtų nuosekliai taikomi visoje organizacijoje ir visais atitinkamais laikotarpiais, pavyzdžiui, rengiant verslo strategijas ir nustatant trumpalaikius, vidutinės trukmės ir ilgalaikius tikslus. Įstaigos turėtų įforminti scenarijaus atrankos procesą ir bet kokio pakeitimo ar kitokio naudojimo priežastis. Sprendimai naudoti skirtingus scenarijus skirtingiems tikslams, taip pat sprendimai keisti scenarijus turėtų būti aiškiai pagrįsti.

6.3.2. Laikotarpiai ir etapai

99. Savo planuose įstaigos turėtų nustatyti skirtingus laikotarpius, kurie turėtų apimti trumpąjį, vidutinės trukmės ir ne mažiau kaip 10 metų ilgąjį planavimo laikotarpius. Rengiant priemones, skirtas ASV rizikai stebėti ir šalinti įvairiais laikotarpiais, turėtų būti atsižvelgiama į 19 dalyje išdėstytus principus.
100. Įstaigos turėtų reguliariai nustatyti tarpines reikšmes, kad galėtų stebėti ir mažinti ASV riziką, kylančią dėl jurisdikcijų, kuriose jos veikia, trumpalaikių, vidutinės trukmės ir ilgalaikių reguliavimo tikslų. Tai apima ES tikslus iki 2030 m. sumažinti išmetamą ŠESD kiekį 55 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, ir iki 2050 m. pasiekti nulinį išmetamų ŠESD kiekį, kitus tarpinius klimato tikslus, nustatytus ES arba, kai taikoma, nacionalinės teisės aktuose, taip pat tikslus, susijusius su kitais aplinkos veiksniais, pavyzdžiui, gamtos atkūrimu¹⁹ arba miškų kirtimu²⁰.
101. Įstaigos turėtų užtikrinti, kad trumpalaikiai, vidutinės trukmės ir ilgalaikiai tikslai ir uždaviniai tarpusavyje sąveikautų ir būtų tinkamai suformuluoti. Tai apima užtikrinimą, kad ilgalaikiai tikslai, pavyzdžiui, įsipareigojimai pasiekti nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį, virstų vidutinės trukmės strategijomis (pvz., vidutinės trukmės sektorių politika arba verslo linijų augimo tikslais) ir kad trumpalaikiai finansiniai rodikliai arba tikslai (pvz., pelningumo rodikliai, rizikos sąnaudos, PVRR, PRR, rizikos ribos, kainų nustatymo sistemos) būtų nuoseklūs ir atitiktų vidutinės trukmės ir ilgalaikius tikslus.

6.3.3. Reikšmingumo vertinimo pagrindas

102. Įstaigų pertvarkos planavimo procesu turėtų būti siekiama valdyti reikšmingą ASV riziką, visų pirma su aplinka susijusių pertvarkos ir fizinę riziką, nustatytą remiantis patikimu,

¹⁹ 2024 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1991 dėl gamtos atkūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2022/869 (OL L, 2024/1991, 2024 7 29).

²⁰ 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1115 dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų biržos prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 995/2010 (OL L 150, 2023 6 9, p. 20).

reguliariai atnaujinamu ASV rizikos reikšmingumo vertinimu, atliktu pagal 4.1 skirsnį. Įstaigos turėtų nustatyti specialius veiksmus, skirtus stebėti ir šalinti esminę ASV riziką, kylančią iš pozicijų, portfelių ir finansuojamos ekonominės veiklos bei gamybos pajėgumų, kurie gali būti ypač pažeidžiami ekonomikos prisitaikymo prie taikomų teisinių ir reguliavimo tikslų, susijusių su ASV veiksniais, procese.

6.3.4. Parametrai

103. Įstaigos turėtų naudoti įvairius parametrus, įskaitant perspektyvinius parametrus, kurie padėtų nustatyti tikslus, skatinti ir stebėti savo planų įgyvendinimą.
104. Nustatydamas tikslus, įstaigos turėtų naudoti parametru ir rodiklių rinkinį, atsižvelgdamos į 81 dalyje nurodytus rodiklius. Įstaigos, atsižvelgdamos į savo verslo strategijas ir norimą priimti riziką, turėtų nustatyti, kokius kitus rizika pagrįstus ir perspektyvinius parametrus ir tikslus jos įtrauks į savo planus, kad galėtų stebėti ASV riziką ir spręsti su ja susijusius klausimus. Tai apima vertinimą, apskaičiavimą ir parametru naudojimą siekiant įvertinti pertvarkos planavimo finansinį poveikį įstaigų verslui ir rizikos pobūdžiui trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiams, įskaitant pertvarkos planavimo poveikio finansiniams rezultatams, pajamų šaltiniams, pelningumui ir portfelių rizikos lygiui vertinimą.
105. Kai trūksta duomenų, reikalingų parametrams įvertinti ir tikslams nustatyti, įstaigos turėtų imtis 26, 27 ir 29 dalyse nurodytų veiksmų.
106. Mažos ir nesudėtingos įstaigos ir kitos nedidelės įstaigos, naudodamos parametrus ir nustatydamas tikslus, gali remtis mažesniu rodiklių spektru ir geriau suformuluoti kokybinius tikslus.
107. Nors įstaigos turėtų naudoti bent jau su klimato rizika susijusių parametru derinį, jos turėtų imtis veiksmų, kad palaipsniui įtrauktų parametrus, kuriais grindžiamas rizikos vertinimas ir strateginis vadovavimas, susijęs su įstaigai kylančia aplinkos rizika ir jos valdymu, išskyrus su klimatu susijusią riziką, pvz., riziką, kylančią dėl ekosistemų degradacijos ir biologinės įvairovės nykimo, ir galimą parodomąją įtaką su klimatu susijusiai rizikai, taip pat socialinei ir valdymo rizikai.

6.4 Pagrindinis planų turinys

108. Įstaigos turėtų įforminti savo planus, įskaitant metodikas, prielaidas, kriterijus, tikslus ir planuojamus veiksmus tikslams pasiekti, taip pat atliktus ir planuojamus patikslinimus. Įstaigos turėtų nurodyti rizikos, kuri įtraukta į kiekvieną plano dalį, apimtį, pavyzdžiui, ar ji taikoma aplinkos, socialinei ar valdymo rizikai, ir užtikrinti, kad visais plano aspektais būtų atsižvelgiama bent į aplinkos riziką.
109. Didelės įstaigos turėtų užtikrinti, kad į jų planus būtų įtraukti bent šie aspektai:

- a. planų strateginiai tikslai ir veiksmų planas:
 - i. aukšto lygio bendras strateginis tikslas spręsti ASV rizikos klausimus trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais, atsižvelgiant į bendrą verslo strategiją ir norimą prisiimti riziką;
 - ii. išsamus ilgalaikių tikslų rinkinys su tarpiniais etapais, siekiant užtikrinti verslo modelio atsparumą ASV rizikai, įskaitant verslo struktūros ir pajamų suderinamumą su tokiais tarpiniais etapais;
 - iii. pagrindinės prielaidos, pateikiama informacija, taip pat pagrindinė informacija, svarbi siekiant suprasti įstaigų tikslus ir uždavinius, įskaitant pagrindinio (-ių) ar orientacinio (-ių) scenarijaus (-ų) atranką ir įstaigų išvadas, padarytas remiantis ASV rizikos reikšmingumo vertinimų rezultatais, portfelio suderinimo vertinimais ir kitomis scenarijų analizėmis;
- b. tikslai ir parametrai:
 - i. kiekybiniai tikslai, nustatyti siekiant mažinti ASV riziką, įskaitant riziką, kylančią dėl koregavimo siekiant jurisdikcijų, kuriose įstaiga vykdo veiklą, teisinių ir reguliavimo tvarumo tikslų, ir platesnio perėjimo prie tvarios ekonomikos tendencijos, taip pat parametrai, naudojami ASV rizikai ir pažangai, padarytai siekiant tikslų, stebėti;
 - ii. portfeliai, sektoriai, turto klasės, verslo linijos ir, jei taikoma, ekonominės veiklos rūšys (t. y. atskiros technologijos), kurioms taikomi tikslai ir stebėsenos parametrai, užtikrinant, kad tikslų ir parametrų apimtis pakankamai atspindėtų įstaigos veiklos pobūdį, dydį ir sudėtingumą bei jos ASV rizikos reikšmingumo vertinimą;
 - iii. laikotarpiai, kuriems taikomi tikslai ir parametrai;
- c. valdymas:
 - i. planų valdymo struktūra, įskaitant vaidmenis ir atsakomybę už plano sudarymą, patvirtinimą, įgyvendinimą, stebėseną ir atnaujinimą, taip pat problemų sprendimo veiksmus, jei nukrypstama nuo tikslų;
 - ii. su pajėgumu ir ištekliais susiję veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti tinkamas žinias, įgūdžius ir kompetenciją veiksmingam plano įgyvendinimui, įskaitant su ASV rizika susijusius mokymus ir vidaus kultūrą;
 - iii. atlyginimų politika ir praktika, kuria skatinamas patikimas ASV rizikos valdymas, atitinkantis įstaigos tikslus ir norimą prisiimti riziką;

iv. pertvarkos planavimo procese naudojami duomenys ir sistemos;

d. įgyvendinimo strategija:

- i. trumpalaikių, vidutinės trukmės ir ilgalaikių veiksmų, kurių imtasi arba planuojama imtis vykdant pagrindinę bankininkystės veiklą ir procesus, kad būtų pasiekti plano tikslai, apžvalga, įskaitant tai, kaip įstaiga įtraukia plano tikslus į savo sprendimų priėmimo procesą ir reguliarią rizikos valdymo sistemą, taip pat informacija apie pastebėtą kiekvieno veiksmo veiksmingumą arba numatomą indėlį siekiant atitinkamo (-ų) tikslo (-ų);
- ii. finansinės rizikos kategorijų politikos ir procedūrų bei skolinimo ir investavimo politikos ir sąlygų pritaikymas pagrindinėms ekonominės veiklos rūšims, sektoriams ir vietovėms;
- iii. paslaugų ir produktų asortimento ir kainodaros pokyčiai, susiję su plano įgyvendinimu;
- iv. investicijos ir strateginis portfelių paskirstymas, kuriais remiama įstaigos verslo strategija ir norima prisiimti ASV rizika, įskaitant informaciją apie su tvarumu ir pertvarka susijusius produktus ir paslaugas, ir tai, kaip bet kokie strateginių finansavimo pasirinkimų pakeitimai derinami su proporcingomis rizikos valdymo procedūromis;

e. bendradarbiavimo strategija:

- i. bendradarbiavimo su sandorio šalimis politika, įskaitant informaciją apie bendradarbiavimo su sandorio šalimis dažnumą, apimtį ir tikslus, galimų veiksmų rūšis ir problemų sprendimo procesus ar kriterijus;
- ii. procesai, metodikos ir parametrai, naudojami renkant ir vertinant informaciją, susijusią su sandorio šalių ASV rizikos poveikiu ir atitikimu įstaigos tikslams bei norimai prisiimti rizikai;
- iii. bendradarbiavimo praktikos rezultatai, įskaitant sandorio šalių gebėjimo prisitaikyti ir atsparumo perėjimui prie tvaresnės ekonomikos apžvalgą.

110. Mažos ir nesudėtingos įstaigos ir kitos nedidelės įstaigos į savo planus turėtų įtraukti bent 109 dalies a punkto i–ii papunkčiuose, b punkto i–ii papunkčiuose, c punkto i papunktyje, d punkto i–ii papunkčiuose ir e punkto i–ii papunkčiuose nurodytus aspektus.

111. Įstaigos turėtų apsvarstyti galimybę naudotis priedu kaip pagalbine priemone savo planams parengti ir įforminti.

6.5 Planų stebėseną, peržiūra ir atnaujinimas

112. Įstaigos turėtų stebėti, kaip įgyvendinami jų planai, taikydamos stebėsenos procesus ir parametrus pagal 5.7 ir 6.3.4 skirsnius. Įstaigos turėtų reguliariai atlikti prognozes, kad įvertintų savo gebėjimą pasiekti užsibrėžtus tikslus.
113. Stebėsenos sistema turėtų sudaryti sąlygas valdymo organui vienu metu stebėti ASV rizikos stebėsenos parametrų raidą ir pažangą, padarytą įgyvendinant plano etapus, aiškiai ir išsamiai pagrindžiant nepasiektus tikslus ar uždavinius ir vertinant galimą poveikį įvairių rūšių finansinei rizikai skirtingais laikotarpiais.
114. Įstaigos turėtų reguliariai, bent jau kiekvieną kartą, kai atnaujinama savo verslo strategiją pagal Direktyvos 2013/36/ES 76 straipsnio 1 dalį, peržiūrėti ir prireikus atnaujinti savo planus, atsižvelgdamos į atnaujintą informaciją, pavyzdžiui, naujus ASV rizikos reikšmingumo vertinimus, jų portfelių ir sandorio šalių veiklos pokyčius, naujus turimus scenarijus, lyginamuosius standartus ar sektorių trajektorijas ir dabartinio ar būsimo reguliavimo poveikį.

Priedas

Šis priedas yra pagalbinė priemonė įstaigoms rengiant planus, kurių reikalaujama pagal Direktyvos 2013/36/ES 76 straipsnio 2 dalį, kaip išsamiau nurodyta šių gairių 6 skirsnyje. Jame nenustatomi papildomi reikalavimai, tačiau kiekvienam pagrindiniam gairių aspektui pateikiami keli pavyzdžiai, nuorodos ir galimi parametrai, kuriuos įstaigos gali apsvarstyti sistemindamos ir įformindamos savo planus. Įstaigos gali pritaikyti šio bendro metodo formatą, jei jos užtikrina, kad į jų planus būtų įtrauktas visas reikalaujamas pagrindinis turinys. Atsižvelgdamos į poreikį užtikrinti suderinamumą su kitais taikomais reikalavimais, kaip nurodyta 6.1 skirsnyje, visų pirma 85 dalyje, įstaigos turėtų užtikrinti, kad informacija, naudojama siekiant laikytis gairių, derėtų su informacija, atskleista pagal Direktyvą 2013/34/ES ir Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/2772.

6.4. Pagrindinis planų turinys	Reikšminiai žodžiai arba būtinų pagrindinių aspektų elementai		Kokybinių ir kiekybinių rezultatų ir galimų pagalbinių parametrų pavyzdžiai		Nuorodos į kitas ES sistemas	
	Paaškinimai ir nuoroda į gaires		Galimas rezultatas (kokybinis)	Galimas rezultatas (kiekybinis)	3 ramstis	IIITD/ ETAS
Kaip naudotis šia priemone?						
Tiesioginė ištrauka iš gairių 6.4 skirsnio 109 punkto	Reikšminiai žodžiai arba sudėtinis elementas	<i>Aiškinamosios gairės su nuoroda į atitinkamą (-us) gairių skirsnį (-ius) ar dalį (-is)</i>	Kokybinis galimų rezultatų, susijusių su šių gairių reikalavimu, aprašymas: - su pavyzdžiais arba informacija apie tai, ką reikėtų prisiminti, - pavyzdžiui, pasakojimų ypatybės.	Kiekybinis galimų rezultatų, susijusių su šių gairių reikalavimu, aprašymas: - su pavyzdžiais arba įspėjimais, kai naudojami parametrai ir tikslai, - pavyzdžiui, primenant skirtingus aspektus, kuriuos galėtų apimti PVRR.	Sąsajos su 3 ramsčio ir ETAS reikalavimais, į kurias įstaigos, kai taikoma, turėtų atsižvelgti, kad užtikrintų nuoseklumą ir tarpusavio ryšį ir kiek įmanoma remtųsi iš esmės tapačia arba labai panašia atitinkama informacija. Siekiant atsižvelgti į būsimus reguliavimo pokyčius, gali būti reikalinga atnaujinti nuorodas į 3 ramstį ir ETAS.	
	Reikšminiai žodžiai arba sudėtinis elementas	<i>Aiškinamosios gairės su nuoroda į atitinkamą (-us) gairių skirsnį (-ius) ar dalį (-is)</i>	Visi pavyzdžiai naudojami tik iliustracijos tikslais.	Visi PVRR / PRR pavyzdžiai naudojami tik iliustracijos tikslais.		

6.4. Pagrindinis planų turinys	Reikšminiai žodžiai arba būtinų pagrindinių aspektų elementai		Kokybinių ir kiekybinių rezultatų ir galimų pagalbinių parametrų pavyzdžiai		Nuorodos į kitas ES sistemas	
	Paaškinimai ir nuoroda į gaires		Galimas rezultatas (kokybinis)	Galimas rezultatas (kiekybinis)	3 ramstis	ĮITD/ ETAS
a. Plano strateginiai tikslai ir veiksmų planas						
i. Aukšto lygio bendras strateginis tikslas spręsti ASV rizikos klausimus trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais, atsižvelgiant į bendrą verslo strategiją ir norimą prisiimti riziką.	Bendras tikslas	<i>Tai susiję su bendruoju strateginiu tikslu, kurį įstaigos siekia įgyvendinti, kiek tai susiję su ASV rizika, atsižvelgdamos į ASV rizikos įtraukimą į verslo ir rizikos strategijas ir į norimą prisiimti riziką pagal 5.2 ir 5.3 skirsnius.</i>	# Strategijų, kuriomis siekiama užtikrinti verslo modelių suderinamumą su perėjimu prie klimato kaitos požiūriu neutralios ir tvarios ekonomikos, ypač kai taikomi įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo direktyvos (ĮTIPD) ir (arba) ĮITD reikalavimai, ir kaip šios strategijos veikia ASV rizikos valdymo iniciatyvų kryptis ir prioritetus, kokybinis aprašymas # Aukšto lygio ASV rizikos, kuri, atsižvelgiant į įstaigos veiklos apimtį ir reikšmingumo vertinimą, nustatyta kaip reikšmingiausia, valdymo metodai	# Bendrieji tikslai gali būti susieti su pasirinktais PVVR arba PRR tikslais. # Galima apsvarstyti galimybę pateikti kryžmines nuorodas į kitas plano dalis, pvz., į a punkto ii papunktį arba b punktą.	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė a) b) 2 lentelė a) b) 3 lentelė c) d)	ESRS-E1-1 ESRS 2 - BP1 ESRS-E1-MDR-P ESRS-E1-2
	Trumpasis, vidutinės trukmės ir ilgasis laikotarpiai	<i>Tai susiję su tuo, kaip strateginis tikslas taikomas skirtingiems laikotarpiams, vertinamiems pagal 6.3.2 skirsinį.</i>				
ii. Išsamus ilgalaikių tikslų rinkinys su tarpiniais etapais, siekiant užtikrinti verslo modelio atsparumą ASV rizikai, įskaitant verslo	Ilgalaikiai tikslai	<i>Ilgalaikiai tikslai, padedantys įgyvendinti pagrindinį tikslą bent 10 metų laikotarpiu pagal KRD ir gairių 99 dalį.</i>	# Ilgalaikiai tikslai mažinti riziką, kylančią dėl ES tikslo iki 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį, nustatant	# Įvairių ekonomikos sektorių finansinė rizika # Portfelio suderinimo parametrai	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė b) j) 2 lentelė	ESRS-E1-1 Išmetamo ŠESD kiekio mažinimo

<p>struktūros ir pajamų suderinamumą su tokiais tarpiniais etapais.</p>	<p>Tarpiniai etapai:</p>	<p><i>Tarpiniai etapai, kuriais vertinama pažanga siekiant ilgalaikių tikslų, kaip numatyta gairių 100 dalyje.</i></p>	<p>tarpinį tikslą 2030 m., atsižvelgiant į ES tikslą išmetamą ŠESD kiekį sumažinti 55 proc., palyginti su 1990 m. lygiu</p> <p># Ilgalaikiai tikslai ir tarpiniai etapai siekiant mažinti riziką, kylančią dėl ES tikslų, susijusių su miškų naikinimu ar gamtos atkūrimu</p> <p># Kaip įstaiga užtikrina, kad jos verslo struktūra ir pajamų srautai būtų suderinti su ilgalaikiais tikslais ir tarpiniais etapais?</p>	<p># Pelningumo parametrai: grąžos ir pagal riziką pakoreguoti grąžos rodikliai pagal atitinkamus suskirstymus (pvz., sektoriai, portfeliai, produktai ir kt.)</p> <p># Verslo strategijos parametrai: perspektyviniai PVVR, apibūdinantys įstaigos strategiją, susijusią su kainodara, kapitalu, likvidumu, balanso paskirstymu</p> <p># Laiku įgyvendintų ASV etapų procentinė dalis</p>	<p>b) k) l) 3 lentelė c) d)</p> <p>Kiekybinis rodiklis: 1 šablonas 3 šablonas</p>	<p>tiksiai: ESRS-E1-4</p>
<p>iii. Pagrindinės prielaidos, pateikiama informacija, taip pat pagrindinė informacija, svarbi siekiant suprasti įstaigų tikslus ir uždavinius, įskaitant pagrindinio (-ių) ar orientacinio (-ių) scenarijaus (-ų) atranką ir įstaigų išvadas, padarytas remiantis ASV rizikos reikšmingumo vertinimų rezultatais, portfelio suderinimo vertinimais ir kitomis scenarijų analizėmis.</p>	<p>Pagrindinės prielaidos ir orientacinio (-ių) scenarijaus (-ų) pasirinkimas</p>	<p><i>Tai susiję su dokumentais, kuriuose pateikti pagrindiniai metodiniai kriterijai ir prielaidos pagal 108 dalį, įskaitant orientacinį (-ius) scenarijų (-ius), kurį (-iuos) įstaiga pasirinko pagal 6.3.1 skirsnį.</i></p>	<p># Pasirinkto (-ų) scenarijaus (-ų), pvz., nacionalinių aplinkos agentūrų, ES Komisijos Jungtinio tyrimų centro, TEA, Finansų sistemos žalinimo tinklo (NGFS), Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), nustatymas ir pagrindimas</p> <p># Reikšmingos su aplinka susijusios pertvarkos ir fizinės rizikos, su kuria</p>	<p># Suderinimo arba nesuderinamumo laipsnis, palyginti su pertvarkos trajektorijomis ir (arba) lyginamaisiais scenarijais, susijusiais su klimatu ir skirtais pasirinktiems sektoriams ir (arba) sandorio šalims</p> <p># Su aplinka susijusios rizikos poveikio finansų</p>	<p>Kokybinis rodiklis: 1 lentelė j) k) l) 2 lentelė h) i) j) 3 lentelė d)</p> <p>Kiekybinis rodiklis: 3 šablonas</p>	<p>ESRS-E1-SBM3 ESRS-E1-IRO ESRS-E1-9</p>
<p>Reikšmingumo vertinimo, portfelio suderinimo vertinimų ir scenarijų</p>	<p><i>Pagrindiniai reikšmingumo vertinimo, portfelio suderinimo metodų ir scenarijų analizės, atliktos pagal 4 skirsnį, rezultatai ir išvados.</i></p>					

	analizės rezultatai		susiduria įstaiga, kokybinis aprašymas	rizikos kategorijoms kiekybiniai vertinimo rodikliai # Kiekybiniai ASV rizikos reikšmingumo vertinimo rezultatai		
b. Tikslai ir parametrai						
i. Kiekybiniai tikslai, nustatyti siekiant mažinti ASV riziką, įskaitant riziką, kylančią dėl koregavimo siekiant jurisdikcijų, kuriose įstaiga vykdo veiklą, teisinių ir reguliavimo tvarumo tikslų, ir platesnio perėjimo prie tvarios ekonomikos tendencijos, taip pat parametrai, naudojami ASV rizikai ir pažangai, padarytai siekiant tikslų, stebėti.	ASV rizikos mažinimo tikslai ir stebėsenos parametrai	<i>Tai susiję su parametrais ir siektinomis reikšmėmis, kurias įstaigos naudoja pagal 5.7 skirsnį ir 6.3.4 skirsnį.</i>		# Didelės rizikos sektorių arba sandorio šalių pozicijos # Portfelio suderinimo parametrai ir tikslai # Finansuotų išmetamųjų teršalų kiekiai pagal atitinkamus suskirstymus # Pažanga, pasiekta įgyvendinant pagrindines finansavimo strategijas # Nekilnojamojo turto portfeliai su tam tikru energijos vartojimo efektyvumo lygiu # Energijos tiekimo bankininkystės rodiklis # Fizinės rizikos, su kuria susiduria įstaiga, lygis # Informacija apie portfelio rizikingumą pagal atitinkamus	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė b) c) 2 lentelė b) Kiekybinis rodiklis: Visi šablonai	ESRS-E1-1 Išmetamo šESD kiekio mažinimo tikslai: ESRS-E1-4
	Rizika, kylanti dėl prisitaikymo prie reguliavimo tvarumo tikslų proceso	<i>Tai susiję su konkrečiais parametrais ir tikslais, kuriais siekiama stebėti ir mažinti ASV riziką, kylančią dėl pertvarkos ir prisitaikymo prie atitinkamų reguliavimo tikslų, pavyzdžiui, įtrauktų į ES klimato teisės aktus pagal KR D 76 straipsnio 2 dalį.</i>	Nėra duomenų			

				suskirstymus (pvz., neveiksnius pozicijas)		
<p>ii. Portfeliai, sektoriai, turto klasės, verslo linijos ir, jei taikoma, ekonominės veiklos rūšys (t. y. atskiros technologijos), kurioms taikomi tikslai ir stebėsenos parametrai, užtikrinant, kad tikslų ir parametru apimtis pakankamai atspindėtų įstaigos veiklos pobūdį, dydį ir sudėtingumą bei jos ASV rizikos reikšmingumo vertinimą.</p>	Taikymo sritis	<p><i>Tai siejama su informacija, susijusia su tikslų ir parametru aprėptimi ir jų reikšmingumu tiek rizikos, tiek finansiniu požiūriu.</i></p>	<p># Kurioms veiklos rūšims, turto klasėms, sektoriams ir verslo linijoms taikomas kiekvienas tikslas # Įstaigos lygmens tikslai, išskaidyti į konkretesnius sektorių tikslus # Konkretiems portfeliams, pozicijoms, turto grupėms arba investicijoms, kurioms būdingos panašios ypatybės arba rizika, taikomi tikslai # Konkretūs, įgyvendinami tikslai, susiję su konkrečiais projektais, technologijomis ar verslo veikla # Užfiksuota balansinė ir nebalansinė veikla</p>	<p># Nustatytos aktyviai stebimos ir valdomos ASV rizikos procentinė dalis # Verslo padalinių, kurių veiklos planuose integruoti su ASV rizika susiję tikslai, procentinė dalis # Įvairiuose regionuose vykdomų operacijų, kuriose taikomi su ASV rizika susiję tikslai ir iniciatyvos, procentinė dalis # Sektorių, kuriuose parengti konkretūs veiksmų planai, suderinti su grupės lygmens ASV rizikos galutinėmis</p>	<p>Kokybinis rodiklis: 1 lentelė b) c) j) 2 lentelė h) i)</p> <p>Kiekybinis rodiklis: Visi šablonai</p>	<p>ESRS-E1-1 ESRS 2 - MDR-T</p> <p>Dabartinės pajamos pagal sektorius ESRS 2 - SBM -1</p> <p>Išmetamo šESD kiekio mažinimo tikslai: ESRS-E1-4</p>

			# Neįtraukimas į taikymo sritį ir numatoma taikymo sritis	reikšmėmis, procentinė dalis. # Sektorių tikslų įgyvendinimas		
iii. Laikotarpiai, kuriems taikomi tikslai ir parametrai.	Laikotarpiai	<i>Tai susiję su trumpuoju, vidutinės trukmės ar ilgoju laikotarpiais, su kuriais siejami parametrai ir tikslai, kaip nurodyta 6.3.2 skirsnyje.</i>	# Kokybinis trumpojo, vidutinės trukmės ir ilgojo laikotarpių tikslų ir parametru rinkinio aprašymas # Trumpalaikio parametru ir galutinių reikšmių padidėjimo pagrindimas, jei taikytina	# Raida, pvz., siekiamo (-ų) tikslo (-ų) lygio didėjimas ir (arba) mažėjimas skirtingais laikotarpiais	ESRS-E1.IRO-1_10_AR 12a ESRS-E4-1_04 13d	
c. Valdymas						
i. Planų valdymo struktūra, įskaitant vaidmenis ir atsakomybę už plano sudarymą, patvirtinimą, įgyvendinimą, stebėseną ir	Valdymo struktūra	<i>Plano valdymo struktūra pagal 6.2.1, 6.2.2 ir 6.5 skirsnius.</i>	# Valdymo organo, bet kurio pakomitečio ir trijų gynybos linijų funkcijos ir pareigos	# Planui skirtų valdybos posėdžių dažnumas # Vėlavimas patvirtinti planą	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė e) g) h) q) 2 lentelė	ESRS 2 GOV-1_AR 4

<p>atnaujinimą, taip pat problemų sprendimo veiksmus, jei nukrypstama nuo tikslų.</p>	<p>Nuokrypio ir problemų sprendimo procedūra</p>	<p><i>Valdymo priemonės, pagal kurias priimami sprendimai dėl taisomųjų veiksmų, kai esama reikšmingų nukrypimų, pagal 80 ir 89 punktus.</i></p>	<p># Problemų sprendimo protokolas, kuriame apibrėžiamas nukrypimų šalinimo procesas, įskaitant tai, kas turėtų būti informuojamas ir kokių veiksmų reikia imtis.</p>	<p># Atliktų plano vidaus auditų skaičius # Įgyvendintų audito rekomendacijų procentinė dalis # Išnagrinėtų ir (arba) neišnagrinėtų problemų sprendimo atvejų skaičius</p>	<p>d) f) 3 lentelė a)</p>	
<p>ii.Su pajėgumu ir ištekliais susiję veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti tinkamas žinias, įgūdžius ir kompetenciją veiksmingam plano įgyvendinimui, įskaitant su ASV rizika susijusius mokymus ir vidaus kultūrą.</p>	<p>Pajėgumas ir ištekliai</p>	<p><i>Su pajėgumu ir ištekliais susiję veiksmai, reikalingi veiksmingam plano vykdymui, remiantis pirminiu įstaigos atliktu galimų trūkumų ir poreikių vertinimu, susijusiu su vidaus kultūra ir su ASV rizika siejamais gebėjimais, kaip nurodyta 5.4 skirsnyje.</i></p>	<p># Mokymo ir tobulinimo programos, skirtos ASV rizikai # Samdymo ir įdarbinimo planai # Dalijimosi žiniomis ir bendradarbiavimo platformos # Vadovybės įsipareigojimas</p>	<p># Su ASV rizika susijusio mokymo užbaigimo lygis # Nustatyti su ASV rizika susijusių įgūdžių ir žinių trūkumai # Vidaus komunikacijos apie su ASV rizika susijusius tikslus ir pažangą dažnumas ir kokybė</p>	<p>Kokybinis rodiklis: 1 lentelė f) m)</p>	<p>ESRS 2-GOV-1 - 23 dalis ESRS G1 GOV-1 - 5b punktas</p>
<p>iii.Atlyginimų politika ir praktika, kuria skatinamas patikimas ASV rizikos valdymas, atitinkantis įstaigos tikslus ir norimą prisiimti riziką.</p>	<p>Atlygio politika ir praktika:</p>	<p><i>Tai susiję su tuo, kaip įstaiga, įgyvendindama atlygio politiką ir veiksmus pagal KRD 74 straipsnio 1 dalies e punktą, atsižvelgia į norimą prisiimti ASV riziką.</i></p>	<p># Kokybinis aprašymas, kaip atlygio politika ir praktika buvo, yra arba bus koreguojama, siekiant ją suderinti su bendruoju strateginiu tikslu mažinti ASV riziką ir su norima prisiimti rizika</p>	<p># Parametrai, naudojami norimai prisiimti ASV rizikai įtvirtinti atlygio politikoje # Darbuotojų, į kurių atlyginimą įtraukti su ASV rizika susiję parametrai, dalis # Su ASV rizika susijusių parametru lyginamasis svoris bendrame atlygyje</p>	<p>Kokybinis rodiklis: 1 lentelė i) 2 lentelė g) 3 lentelė a)</p>	<p>ESRS 2-GOV-2 - 29 dalis ESRS-E1-GOV-3</p>

iv. Pertvarkos planavimo procese naudojami duomenys ir sistemos	Duomenys ir informacija:	<i>Tai susiję su duomenimis ir sistemomis, naudojamais rengiant, įgyvendinant ir stebint planus pagal 4.2.2 ir 93 punktus.</i>	# Duomenų aprašas, kuriame nurodyti visi atitinkami ASV rizikos duomenų vienetai, ir jų prieinamumo bei kokybės vertinimas # Duomenų kokybės užtikrinimo politika ir procedūros	# Surinktų ir prieinamų atitinkamų duomenų vienetų procentinė dalis # Sistemų ir procesų, į kuriuos integruoti ASV duomenys, procentinė dalis	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė p)	ETAS 1 B priedas ESRS 2 AR 2 ESRS 2 SBM-1_42a ESRS-E2-4_30c ESRS-S1-6_50d ESRS-S1-7_55b
d. Įgyvendinimo strategija						
i. Trumpalaikių, vidutinės trukmės ir ilgalaikių veiksmų, kurių imtasi arba planuojama imtis vykdant pagrindinę bankininkystės veiklą ir procesus, kad būtų pasiekti plano tikslai, apžvalga, įskaitant tai, kaip įstaiga įtraukia plano tikslus į savo sprendimų priėmimo procesą ir reguliarią rizikos valdymo sistemą, taip pat informacija apie pastebėtą kiekvieno veiksmo veiksmingumą arba numatomą indėlį siekiant atitinkamo (-ų) tikslo (-ų).	Veiksmai, kurių imtasi arba planuojama imtis vykdant pagrindinę bankininkystės veiklą Reguliaraus rizikos valdymo sistemos pakeitimai	<i>Tai susiję su tuo, kaip įstaiga įgyvendins savo tikslus ir uždavinius vykdama savo pagrindinę veiklą.</i> <i>Tai susiję su tuo, kaip įstaiga įtrauks savo tikslus į esamų rizikos valdymo priemonių (pvz., ICAAP, ILAAP, rizikos vertinimo sistemos (RAS), rizikos limitų, kapitalo ir (arba) portfelio paskirstymo, biudžeto sudarymo proceso, strateginio plano, finansavimo plano ir t. t.) rinkinį, kaip nurodyta 5 skirsnyje.</i>	# Naujų ASV rizikos vertinimo priemonių diegimas dabartiniuose portfeliuose # Su ASV rizika susijusių tikslų integravimas į vidutinės trukmės ir ilgalaikius strateginio planavimo ir sprendimų priėmimo procesus # ASV rizikos įtraukimas į rizikos valdymo sistemą	# Veiklos, kuriai daro poveikį įgyvendinimo veiksmai, procentinė dalis # Verslo sprendimų, kuriais siekiama įgyvendinti plano tikslus, procentinė dalis # ASV rizikos valdymo priemonių priėmimo lygis	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė n) 2 lentelė a) 3 lentelė c)	Pagrindiniai veiksmai ERSR-E1-1_16b ESRS-E1 MDR-A ESRS 2 MDR-A ESRS-E1-2 ESRS-E1-3 ----- ESRS-E2-E5 ESRS-S1-S4 ESRS-G1 MDR-A ESRS-E3 MDR-A ESRS-E4 MDR-A ESRS-E5 MDR-A
ii. Finansinės rizikos kategorijų politikos ir procedūrų bei skolinimo ir investavimo	Politika ir sąlygos, susijusios su	<i>Politika ir sąlygos, kuriomis jos reglamentuojamos, įskaitant esamos politikos ir naujai</i>	# Dabartinės politikos krypčių sąrašas ir pradinė ASV rizikos būseną	# Politikos priėmimo rodiklis, pvz., naują ASV rizikos politiką	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė	ESRS-E1-1_16b ESRS-E1-2 ESRS-E1-3

<p>politikos ir sąlygų pritaikymas pagrindinėms ekonominės veiklos rūšims, sektoriams ir vietovėms.</p>	<p>veikla, sektoriais, vietovėmis</p>	<p><i>sukurtos politikos atnaujinimą pagal 46 dalies b–c punktus.</i></p>	<p># Veiksmų planas, kuriame išsamiai nurodoma, kokia politika ir sąlygos bei jų taikymo sritis bus atnaujinta ar sukurta, kaip, kada ir kas ją atnaujins</p> <p># Į kiekvieną politiką galima įtraukti šiuos aspektus:</p> <p>. tikslą – kaip jis atspindi strateginį tikslą, rizikos strategiją ir padeda įgyvendinti planą;</p> <p>. taikymo sritį – tikslią verslo iteraciją, vietą, sektorių ir t. t., kurie yra valdomi ir kuriems daromas poveikis;</p> <p>. sąlygas – aiškius kriterijus, kurie leidžia lengvai taikyti ir stebėti politiką;</p> <p>. išimtis – visas išimtis, atitinkančias norimą prisiimti riziką.</p>	<p>priėmusių filialų ar departamentų procentinė dalis</p> <p># Kiek kartų per tam tikrą laikotarpį peržiūrima ir atnaujinama ASV rizikos politika</p> <p># Operacijų, kurios vykdomos laikantis atnaujintos ASV rizikos politikos, procentinė dalis</p> <p># Vidaus ir išorės auditų, kuriuose daugiausia dėmesio skirta ASV rizikos valdymo sistemai, rezultatai</p>	<p>d) o) 2 lentelė c) e) 3 lentelė c) d)</p>	<p>Veikla, susijusi su pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijomis ir (arba) vykdoma šalia jų: ESRS E4.IRO-1_19a</p>
	<p>Finansinės rizikos kategorijų politika ir procedūros</p>	<p><i>Tai susiję su politikos ir procedūrų pritaikymu pagal 5.6 skirsnį.</i></p>				

<p>iii. Paslaugų ir produktų asortimento ir kainodaros pokyčiai, susiję su plano įgyvendinimu.</p>	<p>Paslaugų ir produktų asortimentas ir kainų nustatymas</p>	<p><i>Tai susiję su tuo, kaip įstaiga pritaikys savo paslaugų ir produktų asortimentą ir jų kainodarą, remdamasi ASV rizikai svarbiais kriterijais ir įstaigos rizikos strategija bei vidaus kapitalo politika, kaip nurodyta 46b dalyje.</i></p>	<p># Rizika pagrįsta kainodara – kainų koregavimas pagal skolininko arba projekto ASV rizikos profilį # Rizikos mažinimo paskatos – paskatos klientams, kurie įgyvendina veiksmingas ASV rizikos mažinimo strategijas</p>	<p># ASV rizikos profiliais pagrįstų kainodaros koregavimo dažnumas ir mastas # Klientų, kurie naudojami skatinamąja kainodara, skaičius</p>	<p>Kokybinis rodiklis: 1 lentelė r) 2 lentelė j) 3 lentelė d)</p>	<p>Su pertvarka nesuderinama veikla: ESRS-E1.IRO-1 AR12</p>
<p>iv. Investicijos ir strateginis portfelių paskirstymas, kuriais remiama įstaigos verslo strategija ir norima priimti ASV rizika, įskaitant informaciją apie su tvarumu ir pertvarka susijusius produktus ir paslaugas, ir tai, kaip bet kokie strateginių finansavimo pasirinkimų pakeitimai derinami su proporcingomis rizikos valdymo procedūromis.</p>	<p>Su tvarumu ir su pertvarka susiję produktai ir paslaugos</p>	<p><i>Įstaigos siūlomų ar valdomų finansinių priemonių (žaliosios ir su tvarumu susijusios paskolos, obligacijos, hipotekos, fondai ir kt.) ir konsultacinių paslaugų rūšys.</i></p>	<p># Žaliųjų, pereinamojo laikotarpio arba su ASV susijusių hipotekų, paskolų ir obligacijų strategija, politika ir kriterijai</p>	<p># Tvaraus finansavimo augimas – kasmetinis tvaraus finansavimo apimtys ir dalies augimas # Su žaliosiomis, pertvarkos ar su ASV susijusiomis hipotekomis ar paskolomis siejamų įsipareigojimų nevykdymo lygis</p>	<p>Kokybinis rodiklis: 1 lentelė m) r) 2 lentelė e)</p>	<p>ESRS-E1-3 ESRS-E4-1 AR 1 e</p>
	<p>Strateginių finansavimo sprendimų suderinamumas su rizikos valdymo procedūromis</p>	<p><i>Tai susiję su tuo, kaip įstaiga, nusprendusi pritaikyti savo verslo struktūrą ir strategiją, užtikrins, kad šie pokyčiai atitiktų rizikos valdymo priemones, kurias ji turi taikyti pagal 5 skirsnį.</i></p>	<p># Skolinimo ir investicijų portfelių diversifikavimas remiantis su ASV rizika susijusiais kriterijais, pvz., ekonomikos sektorių arba geografinių vietovių atžvilgiu # Žaliųjų paskolų ir hipotekos kredito rizikos politika # Kaip atsinaujinančiosios energijos projektus</p>	<p># Naujų finansuojamų projektų, kuriems taikomas išsamus ASV rizikos vertinimas, dalis # Sprendimų dėl kredito, kuriais aiškiai atsižvelgiama į ASV riziką, procentinė dalis # Su ASV susijusių produktų pelno maržos – su ASV susijusių produktų ir</p>	<p>Kiekybinis rodiklis: Šablonai 06>10</p>	<p>Rezultatai, susiję su paveiktomis bendruomenėmis: ESRS-S3-4 AR 34 b</p>

			finansuojanti įstaiga užtikrina, kad projektai atitiktų aplinkos reikalavimus, kad būtų išvengta teisinės rizikos ir reputacijos rizikos?	tradicinių produktų pelno maržų palyginimas		
e. Bendradarbiavimo strategija						
i. Bendradarbiavimo su sandorio šalimis politika, įskaitant informaciją apie bendradarbiavimo su sandorio šalimis dažnumą, apimtį ir tikslus, galimų veiksmų rūšis ir problemų sprendimo procesus ar kriterijus.	Bendradarbiavimo politika:	<i>Aiški politika, kurios įstaiga laikysis, siekdama bendradarbiauti su nustatytomis sandorio šalimis, kad įgyvendintų savo strateginius ir rizikos valdymo tikslus, atsižvelgdama į reikšmingumo vertinimo ir rizikos vertinimo metodų rezultatus, kaip numatyta 46a dalyje.</i>	# Tikslas ir bendrasis tikslas, pvz., suprasti rizikos profilį ir (arba) patikrinti, ar jis atitinka norimą prisiimti riziką ir tikslus # Kitai sandorio šaliai galimi sprendimai # Problemų sprendimo ir patvirtinimo procesas	# Sandorio šalių, su kuriomis vedamas arba, kaip planuojama, bus vedamas dialogas, procentinė dalis # Sandorio šalių, kurių ASV rizikos vertinimas atliktas, procentinė dalis # Įtrauktų sektorių, produktų ir verslo linijų dalis	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė d) o) 2 lentelė c) 3 lentelė b) c)	ESRS 2-SBM 2
ii. Procesai, metodikos ir parametrai, naudojami renkant ir vertinant informaciją, susijusią su sandorio šalių ASV rizikos poveikiu ir atitikimu įstaigos tikslams bei norimai prisiimti rizikai.	ASV rizikos vertinimo procesas, metodai ir parametrai	<i>Tai susiję su tuo, kaip įstaiga taiko pozicijomis, sektoriais, portfelio pagrįstus ir portfelio suderinimo metodus pagal 4.2.3 skirsnį.</i>	# Išsamus patikrinimas, siekiant nustatyti didelės rizikos sandorio šalis pagal iš anksto nustatytus kriterijus # ASV rizika, atsispindinti vidaus ar išorės vertinimuose ir (arba) reitinguose # Atrinktų sandorio šalių suderinimo pagal klimato kaitos trajektorijas vertinimo metodai	# Sandorio šalių, kuriose atliekamas išsamus ASV rizikos patikrinimas, procentinė dalis # Kitų sandorio šalių kredito reitingų pokyčiai, atsižvelgiant į ASV rizikos poveikį # Pozicijų koncentracija tam tikruose sektoriuose, kuriems būdinga padidėjusi pertvarkos arba fizinė rizika	Kokybinis rodiklis: 1 lentelė k) l) 2 lentelė i) k)	ESRS-E1.IRO-1 ESRS-E4-1.AR-1a

				# Dalyvavimas su ASV susijusiuose ginčiuose ar incidentuose		
<p>iii. Bendradarbiavimo praktikos rezultatai, įskaitant sandorio šalių gebėjimo prisitaikyti ir atsparumo perėjimui prie tvaresnės ekonomikos apžvalgą.</p>	Rezultatai	<p><i>Tai susiję su bendradarbiavimo rezultatais, leidžiančiais prasmingai aiškinti sandorio šalių rizikos profilį ir įstaigos veiksmus, kaip numatyta 81e dalies ii punkte.</i></p>	<p># Kriterijai, pagal kuriuos nustatomos didelę ASV riziką, į kurią gali reikėti nedelsiant atkreipti dėmesį, turinčios sandorio šalys</p> <p># Kredito sąlygų, pavyzdžiui, palūkanų normų ar užtikrinimo priemonių reikalavimų, koregavimas remiantis ASV rizikos vertinimu</p> <p># Sustiprintas išsamus patikrinimas, pvz., didelės rizikos sandorio šalims skirtų griežtesnių išsamaus patikrinimo procedūrų įgyvendinimas</p> <p># (Aktyvesnis) tikslinis bendradarbiavimas, pvz., konkrečių bendradarbiavimo planų rengimas siekiant mažinti nustatytą ASV riziką, pavyzdžiui, tobulinimo tikslų nustatymas arba naujų finansinių produktų, atitinkančių sandorio šalių poreikius, siūlymas</p>	<p># Teigiami (arba bet kurios tos kategorijos pakategorės) arba neigiami (arba bet kurios tos kategorijos pakategorės) šių sandorio šalių atsparumo ir suderinamumo su įstaigos tikslais ir norima prisiimti rizika vertinimai.</p> <p># Tolesnių veiksmų, kurių ėmėsi įstaiga, skaičius ir rūšys</p>	<p>Kokybinis rodiklis:</p> <p>1 lentelė o)</p> <p>2 lentelė m)</p> <p>3 lentelė c) d)</p>	<p>ESRS-E1 ESRS 2 -SBM- 2_45a AR 16</p>

